

در گفت‌وگو با مدیران اجرایی راهکارهای تامین منابع مالی مناطق آزاد جدید بررسی شد:

عجز و استدعا جهت تامین زیرساخت‌های مناطق آزاد جدید در عصر هوش مصنوعی!

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مطرح کرد:

پرونگری و تامین منابع ارزی، مأموریت اصلی مناطق آزاد در دولت سیزدهم

صفحه ۸ | رای‌پخش

صفحه ۵ | رای‌پخش

هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی

اخبار آزاد مناطق

شماره ۲۳۶ - دوشنبه
۹ مرداد ماه ۱۴۰۲
سال پنجم
۱۵۰۰۰ تومان

صفحه ۸ | رای‌پخش

سرمقاله

مرزیه حسینی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول

واقعیت ارس در هفته‌ای که گذشت!

روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد ارس، برای نمایش دستاوردهای سازمان متنوع خود، هر هفته یک کلیپ کوتاه منتشر می‌کند با عنوان «ارس در هفته‌ای که گذشت». مهم‌ترین مشخصه این محصول رسانه‌ای، تکرار خبرهای منتشر شده سازمان در طول یک هفته گذشته در قالب یک کلیپ خبری است.

اما در این نوشتار، ما می‌خواهیم اتفاقات منطقه آزاد ارس در هفته‌ای که گذشت را، البته به صورت متن و از زاویه‌ای که احتمالا برای مسئولان این منطقه ناخوشایند است، مرور نماییم.

♦ اوایل هفته قبل یکی از واحدهای تولیدی منطقه آزاد ارس اعلام کرد بنابه شرایط تحمیلی از سوی نهادهایی نظیر اداره تعزیرات شهرستان‌های مرند و جلفا، گمرک جلفا و عدم دریافت حمایت از سوی سازمان منطقه آزاد ارس؛ واحد تولیدی را در سال «مهار تورم، رشد تولید» تعطیل می‌کند و کارگران خود را اخراج خواهد کرد.

متأسفانه پس از گذشت چند روز از اطلاع‌رسانی موضوع و علی‌رغم تعطیل شدن شرکت «دماوند صنعت ارس»، مسئولان سازمان منطقه آزاد ارس خصوصا معاون اقتصادی این سازمان، هیچ‌گونه عکس‌العملی نشان ندادند و کوچکترین توضیحی به افکار عمومی و رسانه‌ها در این ارتباط ارائه نداد. گویی اصلا سرنوشت قریب به یکصد کارگر شاغل در این واحد تولیدی اهمیتی برای آنها ندارد. در همین حال، اما مسئولان تأزیرگشته از نمایشگاه فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشهد، اعلام کردند این منطقه آزاد در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری، موفق به جذب حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری برای ارس شده است!!! وقتی بود و نبود سرمایه‌گذاری‌های موجود برای مسئولان یک منطقه مهم نباشد، طبیعتا نمی‌توانیم به آینده ادعای آنها نیز خوش‌بین باشیم.

♦ یکی از کانال‌های تلگرامی فعال در منطقه آزاد ارس که وجود آن حاصل بی‌تدبیری و کارناپذیری مدیر روابط عمومی سازمان منطقه آزاد ارس می‌باشد؛ اواسط هفته گذشته اعلام کرد معاونت اقتصادی این سازمان تصمیم به جابه‌جایی یا تعلیق بخشی از کارکنان این مجموعه گرفته است. این تصمیم مدیریتی سوال‌برانگیز، چند روز بعد یعنی روز شنبه هفته جاری، تبدیل به یک حادثه تأسف‌آور شد؛ چراکه برخی از کارکنان معترض، اقدام به برخورد فیزیکی با معاون اقتصادی سازمان منطقه آزاد ارس کردند که در عرف اداری ایران یک اقدام کم‌سابقه است. این تشنج در سیستم اداری یک سازمان و برخورد فیزیکی کارکنان با مدیران بالادستی، بی‌شک نشان‌دهنده اوج اختلال و بی‌نظمی در مدیریت منابع انسانی یک مجموعه و عدم کفایت و مشروعیت راس سازمان در هدایت شرایط به طرف حل‌وفصل موضوع در قالب قانون و فرایند اداری است.

♦ پس از ماه‌ها تنش میان بخشی از بدنه تجاری منطقه آزاد با سیاست‌ها و مشی مدیریتی معاونت اقتصادی سازمان منطقه آزاد ارس به دلیل نحوه تخصیص سهمیه ارزی؛ ظاهرا پس از بروز برخورد میان پرسنل معاونت اقتصادی با شخص معاون اقتصادی سازمان منطقه آزاد ارس، جمعی از فعالین تجاری ارس نیز به معاونت اقتصادی مراجعه کرده و مجددا با معاون مربوطه درگیری فیزیکی سخت پیدا می‌کنند. این اتفاق به گزارش رسانه‌های محلی حتی به مراجع انتظامی و قضایی کشیده شده است. این شرایط تعامل سازمان با بخش تجاری منطقه، نیز نشان‌دهنده ضعف مفرط مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس در مدیریت کلان منطقه است.

♦ در برخی رسانه‌ها، نام‌های از سوی سازمان منطقه آزاد ارس به دیگر سازمان‌های مناطق آزاد ایران منتشر شد که در این مکاتبات، ارس از سایر مناطق برای پرداخت قدرالسهم مشارکت در نمایشگاه فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناطق آزاد در ابروان، خواستار وارز مبلغ ۹۰۰ میلیون تومان به حساب این سازمان شده است. صرف‌نظر از ظرفیت‌های واقعی موجود در اقتصاد ارمنستان برای تامین اهداف اقتصادی نمایشگاه مزبور که از نظر کارشناسان اقتصادی ظرفیت بسیار اندکی است؛ طلب ۹۰۰ میلیون تومان برای حضور ۳ روزه در یک نمایشگاه محدود که در تقویم نمایشگاه‌های کشور میزبان وجود ندارد، با یک حساب و کتاب سرانگشتی، جور نمی‌آید؛ زیرا طبق این نامه، هر منطقه مجاز به مشارکت دادن ۶ فعال اقتصادی منطقه خود است. طبق استاندارد اخذ شده نیز، غرفه‌های این نمایشگاه حداکثر ۱۰ متر و هر متر تقریباً ۱۰ دلار تعیین گردیده است. با احتساب سایر هزینه‌ها، احتمالا ۲۵ درصد از کل مبلغ درخواست شده، جای بسی تأمل است. این که هزینه کرد چنین مبلغ قابل توجهی برای نمایشگاهی در این سطح، توجیه منطقی و عقلانی دارد هم یک مسئله قابل مناقشه است؛ چراکه چندی پیش، منطقه آزاد ارس نمایشگاهی مشابه نمایشگاه پیش‌روی، در شهر قاپان ارمنستان برگزار کرد که از نتایج حاصله آن، گزارش مستندی وجود ندارد!

با در نظر گرفتن همه این اتفاقات و موضوعات در منطقه آزاد ارس ملاحظه می‌کنیم که (۱) منطقه آزاد ارس امروز در حوزه‌های صنعتی، تجاری و سازمانی دچار مشکلات بفرنجی است که نیازمند توجه جدی نهادهای بالادستی از قبیل دبیرخانه شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد که طبق ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور، متولی اصلی حوزه مناطق آزاد ایران است.

این وضعیت اسفناک حوزه تولید، تجارت و سیستم اداری در منطقه آزاد ارس احتمالا چیزی جز بی‌تدبیری مدیریت عالی این سازمان نیست.

(۲) عدم توجه معاونت اقتصادی سازمان منطقه آزاد ارس به مشکلات واحدهای تولیدی و تجاری این منطقه و رفع و رجوع همه آنها در قالب گفت‌وگو «قاجاق»، نشان‌دهنده نبود هماهنگی و نداشتن زبان تعاملی میان سیستم مدیریتی سازمان و بخش‌های مختلف اقتصادی منطقه می‌باشد.

(۳) این که هر بخش اقتصادی منطقه آزاد ارس که دچار مشکل می‌شود به دنبال رسانه‌ای کردن آن جهت دادخواهی و یا ایجاد کانال رسانه‌ای مجزا در فضای مجازی برای بیان دیدگاه‌های خود با ادبیات گستاخانه سطح پایین رسانه‌ای است، نه تنها باعث بلبشو در محیط رسانه‌ای این منطقه شده؛ بلکه نشان می‌دهد روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد ارس به علت سوءمدیریت و نداشتن هنر و سواد رسانه‌ای لازم، نمی‌تواند ضمن انعکاس خواسته‌های بخش‌های مختلف اقتصادی منطقه و درون سازمان، همه را به سوی یک گفت‌وگو تعاملی و مثبت هدایت کند؛ بلکه گاه‌گاه با ناشی‌گری‌های مفتضحانه، آتش بیار معرکه نیز می‌شود. فلذا در راستای تدبیر شرایط حاضر ارس، تغییر وضعیت روابط عمومی و نگاه رسانه‌ای آن؛ می‌تواند یکی از راهکارهای حادقایی فعلی باشد.

(۴) نهایتا این که؛ مشاور محترم رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، باید اطلاع داشته باشید که؛ شرایط آزاد کشور است. بنابراین تا تأیر نشده، ارس را با خورار شرایط جاری در اغلب مناطق آزاد کشور است. بنابراین تا تأیر نشده، ارس را با فوریت مورد مذاکره جدی قرار دهید. احتمالا برای انجام این کار شما مجبور شوید با برخی از نمایندگان مجلس که حامی مدیرعامل فعلی سازمان منطقه آزاد ارس هستند و همچنین با رئیس فراکسیون مناطق آزاد که خود نماینده شهرستان‌های مرند و جلفا می‌باشد، وارد یک گفت‌وگوی جدی شوید. به هر حال بروز چنین تنش‌های کم‌سابقه‌ای در عرصه اقتصادی و اداری مناطق آزاد کشور می‌تواند حتی به یکسری نتایج سیاسی و امنیتی زیان‌آور منتج گردد که آن موقع باید پاسخگوی نهادهای حاکمیتی بود؛ نهادهایی که درخصوص امنیت کشور با کسی ممانعت نمی‌کنند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم
اظهار داشت:

توسعه دیپلماسی اقتصادی در راستای افزایش صادرات و جهش سرمایه‌گذاری در قشم

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو
تصریح کرد:

راه‌اندازی منطقه آزاد مشترک در دستور کار سازمان منطقه آزاد ماکو

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش
اظهار داشت:

تدوین برنامه‌های راهبردی در راستای رونق بخشی به حوزه گردشگری جزیره کیش

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

تدوین برنامه‌های راهبردی در راستای رونق بخشی به حوزه گردشگری جزیره کیش

تدوین برنامه‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت در راستای رونق بخشی صنعت گردشگری می‌تواند گام‌های موثری در این زمینه بردارد و سازمان منطقه آزاد کیش نیز نقش تعاملی و حمایتی خود را به نحو مطلوب ایفا می‌کند.

استانداردهای کیفی خدمات را به بالاترین سطح ممکن ارتقاء دهند. مهدی ادیبان با تاکید بر جلب رضایتمندی مسافران اقصی نقاط کشور با ارائه خدمات شایسته گردشگری، اظهار داشت: اصناف مختلف کیش با

منطقه آزاد کیش نیز در این نشست با اشاره بر جایگاه این منطقه به عنوان اکوسیستم کامل گردشگری، گفت: منطقه آزاد کیش دارای ساختار کامل رنجیره صنعت گردشگری است؛ از این رو تمام بخش‌های فعال و اصناف مرتبط با این سند باید

گردشگری کیش می‌داند، اظهار داشت: همه متعهد هستیم در زمینه پیشرفت و توسعه کیش از هیچ تلاشی فروگذار نکنیم.

وی با اشاره به مشکلات ناشی از کاهش پروازها، بیان داشت: در مذاکراتی با وزارت راه و شهرسازی، مدیرعامل سازمان هواپیمایی کشوری و تمام طرف‌های موثر در بهبود این وضعیت؛ موضوعات مربوطه را پیگیری می‌کنیم.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در تکمیل سخنان خود افزود: با دو رویکرد درآمدت و کوتاه‌مدت برنامه‌های مدون در دستور کار قرار گرفته و حضور ایرلاین‌ها در کیش و اعطای مشوق به آنها از جمله برنامه‌های راهبردی سازمان منطقه آزاد کیش در این زمینه است و به نتایج خوبی هم رسیده‌ایم.

سرهنگی اذعان داشت: با فعال‌تر شدن و مشارکت بیشتر بخش‌های خدماتی و آژانس‌ها امیدواریم سازمان هواپیمایی کشوری و ایرلاین‌ها نیز رویکرد متعادل و مثبتی به حمل‌ونقل حوزه گردشگری داشته باشند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطر نشان کرد: با تمرکز بیشتر بر راه حال کیشوندان؛ امتیازات خوبی به کارت کیشوندی به‌ویژه در زمینه استفاده از حمل‌ونقل هوایی اختصاص خواهد یافت.

همچنین، سرپرست معاونت گردشگری سازمان

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در نشست هم‌اندیشی با نمایندگان حوزه‌های مختلف گردشگری؛ از تدوین برنامه‌های راهبردی در راستای رونق بخشی به کسب و کارها در این جزیره خبر داد.

در این جلسه ضمن بررسی مشکلات و موانعی پیش‌روی در حوزه فعالیت مراکز تجاری با رویکرد رونق بخشی به کسب و کارها، گفت‌وگو و تبادل نظر شد.

براساس این گزارش، کمبود پروازهای ورودی به کیش، رونق گردشگری و هموارسازی جذب گردشگران خارجی، بررسی مشکلات گمرکی و ورود کالا، لغو مالیات بر ارزش افزوده و اجرای قانون همکاری و تعامل دستگاه‌های دولتی با بخش خصوصی، از جمله موضوعات مطرح شده در این نشست بود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، برگزاری رویدادها و جشنواره‌های جذاب، برپایی نمایشگاه‌های تخصصی و برجسته‌سازی چادبه‌های کیش برای بازارهای هدف داخلی و خارجی را از مولفه‌های اصلی رونق بخشی به حوزه گردشگری کیش برشمرد و بر اجرایی شدن محورهای توسعه صنعت گردشگری جزیره تاکید کرد.

رحیم سرهنگی در خصوص این که سازمان منطقه آزاد کیش خود را بخشی از بدنه و جامعه اقتصادی و

رحیم سرهنگی در دیدار با برخی از کسبه زحمتکش مراکز تجاری کیش مطرح کرد:

نقش موثر مراکز تجاری در توسعه گردشگری و اقتصادی جزیره کیش

جزیره کیش؛ از چندماه گذشته نشست‌های متعددی را با سازمان هواپیمایی کشوری و ایرلاین‌ها با هدف رونق گردشگری جزیره برگزار کردیم و امیدواریم در روزهای آینده شاهد اوج‌گیری دوباره پروازها به مقصد کیش و رونق گردشگری این منطقه باشیم. رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش خاطر نشان کرد: سازمان منطقه آزاد کیش در کنار بخش خصوصی و حمایت کننده اصلی کسب و کارهای مختلف در این منطقه است و به طور حتم تحقق این امر مهم نیازمند یک همکاری و انسجام همگانی است.

این منطقه در زمینه نیروهای محرکه جامعه به ویژه فرهنگی و... تاثیر گذار است.

مدیرعامل منطقه آزاد کیش تصریح کرد: باید این مساله را یکبار برای همیشه و به دست خود بخش خصوصی حل کنیم، چراکه مدیریت بخش خصوصی نسبت به بخش دولتی تصمیمات بهینه‌تر و بلند مدت تری می‌گیرند و برای حل چالش فصل‌هایی که کمتر گردشگر داریم باید با کمک خود بخش خصوصی برنامه جامعی تدوین شود.

وی بیان داشت: با توجه به اهمیت و مسئولیت خطیر فعالان اقتصادی

بازدید کرد.

رحیم سرهنگی در گفت‌وگو با برخی از کسبه مراکز تجاری کیش و در جریان قرار گرفتن مشکلات موجود در حوزه فعالیت بازارها؛ دستوری فوری برای حل مشکلات پیش‌روی فعالان زحمتکش مراکز تجاری را صادر کرد.

وی با بیان این که مراکز تجاری جزیره کیش به عنوان یکی از ظرفیت‌های اقتصادی این منطقه، نقش موثری را در حوزه گردشگری جزیره ایفا می‌کنند، عنوان کرد: مراکز تجاری کیش فقط به یک بازار منتهی نمی‌شود؛ بلکه نقش آفرینی مراکز تجاری

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش به منظور رسیدگی به مشکلات کسبه فعال در مراکز تجاری و تسهیل شرایط کسب و کار در این منطقه از بازارهای «پردیس ۱-۲» و «عرب‌ها»

سرپرست معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش اعلام کرد:

انعقاد بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان تفاهم‌نامه اقتصادی کیش در نمایشگاه مشهد

کار در حوزه سنگ‌های قیمتی با حجم سرمایه‌گذاری ۱۵ هزار میلیارد تومان و اتاق صنعت و معدن و تجارت استان خراسان رضوی نیز با حجم سرمایه‌گذاری ۲ هزار میلیارد تومان در زمینه تولید، فرآوری روغن‌های صنعتی، مبلان با محوریت صادرات، نهمین تفاهم‌نامه همکاری منعقد شده با سازمان منطقه آزاد کیش بود.

تفاهم‌نامه همکاری با سازمان منطقه آزاد کیش امضا کرد. زارع‌فکری، انعقاد تفاهم‌نامه دیگری با موضوع احداث نمایشگاه و فروشگاه مصالح ساختمانی در بندر چارک با گروه شسما را زمینه‌ساز تسهیل و تسریع در دسترسی به مصالح مورد نیاز طرح‌های مختلف در جزیره کیش عنوان کرد که این اقدام گامی موثر در راستای کاهش مصالح ساختمانی در جزیره خواهد بود.

وی ادامه داد: تفاهم‌نامه همکاری مشترک با هدف توسعه سرمایه‌گذاری و سرمایه‌پذیری با سازمان منطقه آزاد کیش را منعقد کردند.

زارع‌فکری ادامه داد: شرکت‌های تولید زعفران استان خراسان رضوی با حجم سرمایه‌گذاری تقریبی ۲ هزار میلیارد تومان و همچنین شهرداری مشهد نیز با سرمایه‌گذاری تقریبی ۲ هزار میلیارد تومان در زمینه همکاری و جذب سرمایه‌گذار برای طرفین و احداث دفاتر نمایندگی در مشهد و کیش را امضا کردند.

سرپرست معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطر نشان کرد: هشتمین تفاهم‌نامه همکاری با ایران‌شید و گروه تهیه و تولید سنگ‌های قیمتی در زمینه ایجاد اشتغال و کسب و

با اشاره به مذاکرات انجام شده با گروه شسما، یکی از سرمایه‌گذاران فعال و کلان مشهد، عنوان کرد: در نشست با اعضای گروه شسما داشتیم، در چندین طرح به توافق رسیدیم که در سه طرح «احداث هتل ایرانیان خارج از کشور با هدف ارزآوری به داخل کشور، احداث آب شیرین کن و احداث نمایشگاه و فروشگاه مصالح ساختمانی در بندر چارک» جهت انعقاد تفاهم‌نامه به اجماع نظر رسیدند.

به گفته زارع‌فکری، با احداث هتل ایرانیان خارج از کشور که یکی از زیرساخت‌های اقامتی در حوزه گردشگری این منطقه محسوب می‌شود؛ زمینه ارزآوری ایرانیان خارج از کشور با تامین امکانات رفاهی ویژه آنان نیز فراهم می‌گردد.

وی حجم سرمایه‌گذاری تقریبی برآورد شده برای احداث این هتل را ۳ هزار میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: با محقق شدن این اقدام مهم در حوزه گردشگری و اقتصادی شاهد ارزآوری بیشتری به این منطقه خواهیم بود.

سرپرست معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت: گروه شسما به‌واسطه برخورداری از توان فنی و مهندسی در زمینه احداث واحد آب شیرین‌کن در این طرح نیز

سرپرست معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش از انعقاد بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان تفاهم‌نامه اقتصادی کیش در دومین نمایشگاه معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی در مشهد خبر داد.

وحید زارع‌فکری در این خصوص گفت: با ارائه بسته‌های سرمایه‌گذاری منطقه آزاد کیش؛ با برخی از فعالان اقتصادی که تمایل به همکاری و مشارکت در طرح‌های جزیره کیش داشتند، تفاهم‌نامه‌های همکاری و مشارکتی منعقد شد.

وی با بیان این که از ۱۰۶ بسته سرمایه‌گذاری ارائه شده در این نمایشگاه، تعداد ۱۰۶ طرح آن به انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری منتهی شد، بیان داشت: نخستین موضوع در طرح‌های مستقل جزیره هندورابی که شامل «اکوپارک، مجتمع اداری و خدماتی، تهرپارک، دهکده سلامت، منطقه مسکونی، دهکده ساحلی، مجموعه تفریحی اقامتی پردیس زندگی و مجموعه تفریحی و اقامتی خانه دریا» با حجم سرمایه‌گذاری تقریبی ۵۰ هزار میلیارد تومان برآورد مالی شده است.

سرپرست معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش

در روز تاسوعای حسینی صورت پذیرفت:

عیادت مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش از بیماران بستری در بیمارستان

بخش‌های مختلف از جمله اورژانس، بخش بستری، دیالیز، آزمایشگاه، آی‌سی‌یو و کلینیک‌های تخصصی بیمارستان نیز بازدید به عمل آورد. گفتنی است، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش همچنین از امکانات و نحوه ارائه خدمات درمانی در بیمارستان کیش بازدید کرد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش همزمان با تاسوعای حسینی، با حضور سرزده در بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی کیش، پس از عیادت از بیماران بستری، از

رئیس پلیس راهور جزیره کیش تصریح کرد:

الزام رانندگان موتورهای شارژی در کیش به شرکت در کلاس‌های آموزشی

مقرر و در عین حال فاقد کلاه ایمنی بودند. توانگر با بیان این که چراغ‌ها وارده به رانندگان موتورهای شارژی به علت عدم استفاده از کلاه ایمنی است؛ استفاده از کلاه ایمنی را الزامی دانست و تاکید کرد: در این کلاس‌های آموزشی بر استفاده از کلاه ایمنی به عنوان ضامن سلامت رانندگان موتور شارژی تاکید داریم. وی با اشاره به ایجاد مسیرهای ویژه‌ای برای تردد موتورهای شارژی در معابر کیش توسط شرکت عمران، آب و خدمات گفت: این طرح با هدف کاهش تخلفات رانندگی و انضباط بخشی جریان ترافیکی در معابر عمومی کیش انجام شده است.

رئیس پلیس راهور جزیره کیش در پایان، نصب نشانه‌های ویژه موتورهای شارژی و نصب گل‌میخ‌های چشم‌گه‌ای توسط شرکت عمران، آب و خدمات کیش را از دیگر برنامه‌های این طرح عنوان و تاکید کرد: رانندگان موتورهای شارژی ملزم به حرکت در مسیرهای تعیین شده هستند.

این کلاس‌ها پنجشنبه هر هفته برای رانندگان موتورهای شارژی توفیقی برگزار می‌شود.

مهدی توانگر با بیان این که بازآموزی قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی به رانندگان نقش بسزایی در کاهش تخلفات و تصادفات رانندگی دارد، افزود: رانندگان موتور شارژی یکی از آسیب‌پذیرترین قشرهای چرخه ترافیک در جامعه هستند که با رعایت اصول ایمنی می‌توانند از این آسیب‌ها در امان بمانند.

وی ادامه داد: عدم توجه راکب به جلو و عدم تسلط به رانندگی و نیز عدم رعایت حق تقدم دلیل اصلی تصادفات موتور شارژی در جزیره کیش است که این چالش به مخاطره‌ای جدی در فرهنگ رانندگی جزیره تبدیل شده است.

رئیس پلیس راهور کیش اظهار داشت: آمارها نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از فوت‌شدگان موتور شارژی در ایجاد صحنه تصادف

نخستین جلسه آموزش و بازآموزی قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی ویژه رانندگان موتورهای شارژی، در جزیره کیش برگزار شد. در راستای کاهش حوادث و سوانح ترافیکی و بهبود فرهنگ عبور و مرور، دوره‌های آموزشی و بازآموزی قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی، برای ۱۶۰ نفر از رانندگان موتورهای شارژی توفیقی، در سینما لیخند برگزار شد.

توجه به علائم راهنمایی و رانندگی، عدم حرکت در پیاده‌رو یا در جهت مخالف مسیر مجاز و حمل بار غیرمتعارف، عدم انجام حرکات نمایشی و مارپیچ، عدم حمل یدک یا موتور شارژی و لزوم استفاده از کلاه ایمنی از جمله مواردی که همراه با فیلم‌های آموزشی به حاضران در جلسه بازگو شد.

رئیس پلیس راهور جزیره کیش در حاشیه این کلاس آموزشی گفت: رانندگان موتورهای شارژی توفیقی ملزم به شرکت در کلاس‌های بازآموزی قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی هستند و از این پس

بررسی ملزومات مناطق آزاد جهت نقش‌آفرینی در تحقق شعار «مهار تورم، رشد تولید»:

تسهیل‌گری و تخصصی‌سازی اقتصادی با تدوین پکیج‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد

گزارش: فریبا شیخی

نقش مناطق آزاد در تحقق شعار سال که از سوی مقام معظم‌رهبری با‌عنوان «مهار تورم، رشد تولید» نام‌گذاری شده است و همچنین دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، بسیار اثرگذار می‌باشد. وجود زیرساخت‌های تولیدی و صنعتی در این مناطق، در کنار قوانین و مقررات تسهیل‌گر در مسیر حمایت از تولید یا نگاه صادرات در مناطق آزاد می‌تواند بستری مطمئن برای رویکرد اقتصادی بر محور تولید باشد.

مناطق آزاد ایران با تجربه سده‌ده حرکت در مسیر توسعه اقتصادی، می‌توانند بهترین محل برای فعالیت‌های تولیدی خصوصا با نگاه صادراتی باشند و با یک برنامه‌ریزی و همگرایی مناسب و هدفمند می‌توان به این مهم دست یافت.

عنصر وجودی مناطق آزاد در سراسر دنیا، ایجاد بستری خارج از چهارچوب‌های قوانین معمول هر کشور در جهت توسعه اقتصادی با نقاط پیرامونی خود است؛ از این‌رو مناطق آزاد ایران نیز با عنایت به ظرفیت‌هایی که در طول این ۳۰سال در حوزه‌های زیرساختی مهیا‌نموده‌اند، می‌توانند ابزاری موثر در جهت رسیدن به رشد تولید در کشور و نیز شکوفایی صادرات محصولات تولیدی در این مناطق باشند. به همین منظور، تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران می‌توانند با نگاهی بلندمدت در راستای رونق اقتصادی کشور با توجه به وجود تحریم‌های بین‌المللی بر علیه ایران، این قبیل تهدیدات را با استفاده از ظرفیت‌های ایجاد شده در مناطق آزاد، به فرصتی در برای بسط و گسترش تولید تبدیل نمایند.

به همین منظور، احیاء و افزایش مشوق‌های قانونی سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد بسیار حائز اهمیت است. این مناطق با برخورداری از مزیت‌ها و ظرفیت‌های فراوان در تجارت و صنعت توانسته‌اند در توسعه تولید و صادرات نقش بسیار مهمی ایفا کنند و مسلمان می‌توانند پیشران اقتصاد تولیدمحور در کشور باشند.

تطبیق با شرایط نوین اقتصادی دنیا، با سرمایه‌گذاری صنعتی در مناطق آزاد

مناطق آزاد تجاری-صنعتی غالباًبرای دستیابی به‌اهدافی نظیر توسعه اقتصاد ملی، جذب سرمایه‌های خارجی، استفاده از برتری‌های نسبی، ایجاد فرصت‌های شغلی، توسعه صنعت توریسم، تربیت نیروی انسانی، افزایش درآمدهای ناشی از فعالیت‌های خدماتی، افزایش کارایی اقتصاد ملی، توسعه منطقه‌ای و تبدیل بخش‌های عقب‌مانده به‌قطب‌های توسعه،ایجادمی‌شوند.

منطقه آزاد باید محدوده تعریف شده‌ای از سرزمین اصلی باشد که از تجارت آزاد با سایر نقاط جهان با قوانین خاص و متفاوت از سرزمین اصلی مجاز شناخته شود. در این مناطق با ایجاد مشوق‌ها و معافیت‌های متنوع تلاش می‌شود سرمایه‌گذاری خارجی برای تولید کالا‌های صادراتی جذب شود تا سرزمین اصلی از آثار و مزایای مثبت صادرات و تجارت نظیر ایجاد اشتغال، رشد اقتصادی، توسعه منطقه‌ای و...برخوردار گردد.

در حقیقت مناطق آزاد تجاری-صنعتی باید ارتباطی محکم بین اقتصاد ملی و بین‌الملل ایجاد کنند، به طوری که از یکسو با جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مقدمات توسعه صادرات را فراهم آورده و از طرف دیگر، با بهره‌گیری از منابع و مزیت‌های نسبی، رقابتی و ظرفیت‌های منطقه و کشور، در اقتصاد بین‌الملل ایفای نقش نمایند.

مناطق آزاد باید به عنوان یکی از راه‌های گسترش صادرات‌صنعتی، خدمات‌تسهیل‌دسترس‌ی به‌بازارهای جهانی مورد استفاده قرار گیرند. برخورداری مناطق آزاد از شرایط تجارت آزاد می‌تواند نقش مهمی در توسعه صادرات داشته و موجب افزایش درآمدهای ارزی شود.

مدیران سازمان‌های مناطق آزاد برای دستیابی به توسعه اقتصادی، نیازمند برنامه‌های مدون و دقیقی با عنایت به ظرفیت‌های منطقه متبوع خود هستند و اجرای این برنامه‌ها، نیازمند منابع مالی است؛ با توجه به محدودیت درآمدهای مناطق آزاد و وابستگی زیاد به درآمدهای گمرکی، باید این واقعیت موردتوجه قرار گیرد که امروزه مناطق برای پیشبرد اهداف خود نیازمند منابع درآمدی جدیدی هستند که امکانات ناشناخته و کمتر به‌اء داده شده و نهانی منطقه را با استفاده از ابتکار و خلاقیت شناسایی و به‌کار گیرند. بدیهی است، ابتکار و تطبیق با شرایط نوین اقتصادی دنیا، به سرمایه‌گذاری‌های اصولی و منطقی نیازمندیم تا از این ابزار کارآ که همانا مناطق آزاد است، برای توسعه ملی و بین‌المللی بهره‌گیریم.

یکی از عوامل مهم موفقیت مناطق آزاد، شناسایی توانایی‌ها، ظرفیت‌ها، مزیت‌ها و استعداد‌های بالقوه منطقه است. بنابراین، شناسایی مهم‌ترین اشتباهی که در سال‌های گذشته مرتکب شده‌ایم، پشچینن نسخه‌ی واحد برای همه مناطق بوده است. هر یک از مناطق آزاد باید استراتژی‌های خاص خود را برای بقاء اتخاذ نمایند؛ مثلاً اگر لجستیک محور توسعه چهارپار تعریف می‌شود یا صادرات‌مجدداستراتژی انزلی انتخاب می‌شود، نمی‌توان

این نسخه‌ها را برای بقیه مناطق نیز توصیه کرد.به عنوان مثال با توجه به موقعیت کیش و هزنه‌های بالای تولید صنعتی، بهتر است کیش به جای انتخاب استراتژی توسعه و رشد تولید صنعتی، بر روی تولید محتوا، خدمات و کسب و کارهای الکترونیکی و مبادلات مالی و پولی و بورس بین‌الملل تمرکز کند و یا قشم در فکر توسعه ارائه خدمات به کشتی‌ها و شرکت‌های دریایی و همچنین حوزه‌های انرژی باشد.

در این میان ضروری است نهادهای قانونگذار همچون مجلس و هیات وزیران و اعضای شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در جهت ثبات قوانین تلاش کنند؛ چراکه صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد و متناقض برای مناطق، سهم مهلکی بر پیکره آنان محسوب می‌شود.

در شرایط کنونی، تمرکز بر تولیدات صادرات‌گرا به شرط اینکه مزیت‌های منطقه آزاد جاری و ساری باشد تا قیمت تمام‌شده محصول در بازارهای جهانی قابل رقابت باشد، مهم‌ترین اصل است و برای این کار نیازمند اکوسیستم کسب و کار فعال و پویا با تمام مولفه‌ها آن هستیم.

همچنین، تولید باید شامل طیف وسیعی از محصولات صنعتی، معدنی، کشاورزی، دیجیتالی و خدمات‌براساس ویژگی‌های هر منطقه باشد. توسعه ظرفیت‌های گردشگری و خلاقیت در این صنعت نیز با هدف ارزآوری و ایجاد اشتغال با هزینه پایین‌تر، از دیگر رویکردهای مناطق آزاد باید باشد.حمایت از شرکت‌های استارت‌آپ و دانش‌بنیان و سرمایه‌گذاری در آنها با مشارکت با آنها نیز از دیگر راهکارهای برون‌رفت از شرایط فعلی می‌باشد. اما آنچه مسلم است، اینکه با رویکرد فعلی کشور و شرایط حاکم ملی و بین‌المللی بر آن، مناطق آزاد باید از توجه به توسعه مراکز خرید و مال‌ها و واردات محصولات لوکس از کشورهای خارجی کاسته و بر روی تولید و جایگزینی محصولات تولید شده در مناطق به جای واردات، توسعه گردشگری، جذب استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان، فناوری و نوآور و... تمرکز نمایند. در این زمینه مناطق آزاد می‌توانند با همفکری، همکاری و هم‌فرازی، خلاء یکدیگر و در نهایت کشور را پر کرده و نقش خود را در اقتصاد ملی به درستی ایفا نموده و جایگاه خود را در اقتصادبین‌الملل پیدانمایند.

تحقق رشد تولید با تسهیل‌گری در اجرای قوانین مناطق آزاد

آنچه امروز به خوبی نمایان می‌باشد، نگرانی‌ها و دلهره‌های اقتصادی است که در سپهر سیاسی و اجتماعی ایران به شدت بروز و ظهور یافته و آذنان را به خود مشغول ساخته؛ گزاره‌های بسیاری اعم از نوسانات بازار ارز، رشد فرآینده نرخ تورم، شفتگی قیمت‌ها در بازارهای مختلف و به طور کلی ثبات اقتصادی در پرده ابهام قرار گرفت.

به نظر می‌رسد تنها راه نجات از بحران اقتصادی، اتکاء به دانشه‌ها، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های داخلی به‌ویژه در عرصه تولید است؛ باید یک اجماع همگانی در همه قوا و دستگاه‌ها در جهت رشد و تقویت تولید ایجاد شود؛ تولیدکننده مورد حمایت قرار گیرد همچنین ضرورت تسهیل‌گری در قوانین یک امر مسلم و حین بروکراسی‌های زائد در مسیر پروسه اداری یک موضوع مهم و حیاتی است، زیرا راه حل برون‌رفت از وضعیت فعلی، تقویت‌وپشتیبانی همه‌جانبه‌از تولیداست.

اما در مناطق آزاد به جهت وجود قوانین حمایتی و تسهیل‌گر و دارا بودن ظرفیت‌های مناسب ازجمله معافیت‌ها مالیاتی که به لطف قانونگذاران بخش عمده آن ملغی شده است؛ پایین بودن نرخ تعرفه‌های ورودی مواد اولیه تولید و واردات تجهیزات و ماشین‌آلات، سهل و آسان بودن فرآیند بروکراسی اداری، از مزایا و امتیازاتی است که در شرایط موجود که هزینه تولید بالا رفته است، بستر مناسبی را در مقایسه با سرزمین اصلی برای رقابت و کاهش هزینه‌های تولید فراهم می‌آورد و این فرصت طلایی در صورت شناخت و تبیین درست و منطقی، هم می‌تواند به اقتصاد منطقه و هم در عرصه اقتصاد ملی نقش بسزایی ایفا نماید؛ که البته تمامی موارد فوق‌الذکر در صورتی تحقق پیدا می‌کند که قانون مناطق آزاد به‌همراه معافیت‌ها و مشوق‌های مرتب بر آن به درستی اعمال و اجرا گردد؛ نه شرایطی که درحال حاضر بر مناطق آزاد حاکم شده است؛ یک روز معافیت مالیات بر ارزش

گزارش

افزوده حذف می‌شود؛ روز دیگر برای تحدید مناطق آزاد، دبیرخانه شوراییالی را به ذیل وزارت امور اقتصادی و دارایی انتقال می‌دهند و حالا هم به عنوان گل طلایی، پیشنهاد حذف و محدودسازی معافیت ۲۰ساله مالیات بر درآمد را در برنامه هفتم توسعه ارائه می‌نمایند!

این اقدامات و تصمیمات درحالی است که در سال «مهار تورم، رشد تولید»، فعالین اقتصادی مناطق آزاد با نظر مجلس شورای اسلامی و الطاف وزارت امور اقتصادی و دارایی، مورد تهاجمات همه‌جانبه قرار گرفته‌اند، که این روند معیوب تمامی اهداف کلان بالاصح توسعه و تولیدو همچنین اشتغال‌زایی در این مناطق را تحت‌تاثیر قرار داده و جیز انتفاع خارج می‌نمایند!

بنابراین با برنامه‌ریزی و جهت‌دهی اقتصادی خصوصا تدوین بسته‌ها و پکیج‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد، باید تلاش کرد مسیر سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌گذاران متناسب با ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های منطقه‌ای و بین‌المللی طراحی‌وتبیین گردد تا کارآفرینان با فراغ بال بتوانند متناسب با دانش، تخصص و علاقه خود، دست به انتخاب زده و با آگاهی کامل، بررسی و شناخت، از قدرت انتخاب بالایی برخوردار باشند.

تدوین بسته‌های حمایتی در مناطق آزاد برای رونق بخشیدن به تولید

با توجه به موارد مطرح‌ه، به نظر می‌رسد مناطق آزاد باید منابع جدید درآمدی خود را از طریق تعریف سازو کار‌های جدید خصوصا با کشورهای همسایه پیگیری کرده و تمهیدات لازم را برای گفت‌وگو با روسای مناطق آزاد کشورهای همجوار ایران حسب محدوده‌های مساحتی خود دنبال کنند؛ موضوعی که در دستورکار حجت‌الله عبدالملکی مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی قرار گرفته است.

تدوین بسته‌ها و پکیج‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد، مستلزم کسب و کار از الزامات نگاه جدید به‌شمار می‌رود. در این خصوص، باید کمیته فرامنطقه‌ای بهبود فضای کسب و کار تشکیل شود. بسترسازی برای تولید برندهای ایرانی با استفاده از مزایای اقتصادی مناطق آزاد باید در دستورکار سازمان‌های مناطق آزاد خصوصا مدیریت بازاریابی و جذب سرمایه‌گذاری مناطق قرار گیرد.

همچنین، توجه ویژه به صنعت گردشگری و استانداردهای خدمات گردشگری در مناطق آزاد می‌تواند پایلوت مناسبی برای کل کشور باشد. از سوی دیگر طبق آمارهای جهانی و گزارشات سازمان جهانی جهانگردی، گردشگری هم‌اکنون به عنوان دبیرخانه شوراییالی را به ذیل وزارت امور اقتصادی و دارایی انتقال می‌دهند و حالا هم به عنوان گل طلایی، پیشنهاد حذف و محدودسازی معافیت ۲۰ساله مالیات بر درآمد را در برنامه هفتم توسعه ارائه می‌نمایند!

این روند معیوب تمامی اهداف کلان بالاصح توسعه و تولیدو همچنین اشتغال‌زایی در این مناطق را تحت‌تاثیر قرار داده و جیز انتفاع خارج می‌نمایند!

سومین صنعت پولساز پس از نفت و خودرو مطرح است که در سال‌های آینده به سرعت گوی سبقت را از سایر رقبا خواهد ربود.

مناطق آزاد ایران هر کدام دارای جذابیت‌های بی‌بدیلی هستند و می‌توانند در فصول مختلف، توره‌ای ترکیبی خاصی به توریست‌های داخلی و خارجی عرضه دارند که تمامی این درآمدهای خوب مکتسبه، مستلزم استانداردهای خدمات گردشگری می‌باشد. بی‌تردید استانداردهای فضای موجود بسیار مهم‌تر از ایجاد زیرساخت‌های آتی در حوزه گردشگری خواهد بود. باید پذیریم مناطق آزاد، فرصتی منحصربه‌فرد برای عبور از تحریم‌ها و تهدیدها می‌باشند و مدیران و کارشناسان این مناطق از پرسنل دولتی بوده و تحت قوانین و مقررات مصوب مجلس انجام وظیفه می‌نمایند و نباید به آنها به چشم بیگانه نگریست. در صورت کنار گذاشتن اختلافات داخلی بین دستگاه‌های اجرایی و نهاده‌ا، می‌توان به سلامت و با افتخار، تهدیدات خارجی را پشت سر گذاشت و از مزایای مناطق آزاد برای توسعه کل کشور استفاده نمود.

مناطق آزاد طبق نص صریح قانون در حیطه مرزهای سیاسی کشور سرفراز و پرافتخار ایران، اما خارج از مرزهای بازرگانی می‌باشند و بایستی به این مرزبندی‌ها احترام گذاشت و قوانین و مقررات آن را همگان رعایت نمایند.

توسعه زیرساخت‌ها، زمینه‌ساز تحقق طرح‌های تولیدی و خدماتی مناطق آزاد

در پشتیبانی و رفع موانع تولید در مناطق آزاد با توجه به ماموریت‌های سازمانی مناطق و سیاست‌های راهبردی مناطق آزاد در دولت سیزدهم که مشتمل بر حمایت موثر از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، تکمیل زیرساخت‌ها با هدف رشد تولید و تجارت، توسعه صادرات در راستای برنامه‌های اقتصاد مقاومتی، استفاده از ابزار‌های پولی و مالی، ایجاد ظرفیت‌های مالی پایدار، توسعه امنیت پایدار پیرامونی و افزایش قدرت رقابت‌پذیری اقتصادی با همسایگان، حمایت از فعالیت‌های دانش بنیان، همسان‌سازی توسعه اجتماعی واقتصادی باتوانمندسازی جوامع محلی، صیانت از ظرفیت‌های قانونی مناطق برای اعتمادسازی فعالان اقتصادی بوده است، نظام‌مندسازی اجرای پروژه‌ها، تسریع و انسجامبخشی و اصلاح در فرآیندهای مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی، باعث شده تا اجرای طرح‌های مختلف زمینه تحقق پیدا کند و اینها همه با تهیه بسته‌های حمایتی در خصوص فعالیت‌های بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی می‌تواند ساختار مناطق را بیش‌ازپیش تقویت کرده و سازماندهی لازم را به‌وجود آورد.

همچنین اجرای طرح‌های عمرانی و زیربنایی، زمینه‌ساز تحقق طرح‌های تولیدی و خدماتی در برنامه‌های اقتصادی سازمان‌های مناطق آزاد بوده و انجام برنامه‌ریزی‌های اجرایی در این خصوص می‌تواند درونمای فعالیت‌های تولیدی و صادراتی مناطق را بیش از گذشته رونق بخشد.

این اقدامات باهدف انجام و تسریع در فعالیت‌های کلیدی تبدیل این مناطق به مراکز تولیدی و خدماتی است. یاد شده، به تعیین برنامه‌های عمرانی مناطق اشاره دارد تا بتوان با آماده‌سازی زیرساخت‌های موردنیاز، چشم‌انداز فعالیت‌ها و برنامه‌های تولیدی و خدماتی سازمان‌ها را برای سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی بخش خصوصی در مناطق روشن کرده و از این طریق سازمان‌های مناطق بتوانند نسبت به برنامه‌ریزی برای تکمیل زیرساخت‌ها و جذب سرمایه‌گذاران متناسب با زمینه‌های اقتصادی موردنیاز اقدام نمایند.

مناطق آزاد تجاری-صنعتی به عنوان پیشران اقتصاد درون‌زا و برون‌گرای کشور با استفاده از مزیت‌های قانونی و اختصاصی، زیرساخت مناسبی را جهت توسعه اکوسیستم تولید و تجارت خارجی ایجاد کرده‌اند که به خوبی می‌توانند در عملکرد بهتر این مناطق مفید واقع شوند.

به‌علاوه زمینه‌سازی برای تولید اقلام وارداتی کشورهای همجوار می‌تواند رونق‌بخش فعالیت‌های مناطق آزاد با هدف رشد تولید بوده و با توجه به شعار راهبردی سال ۱۴۰۲، ایجاد صنایع صادرات‌محور دانش‌پایه در مناطق متناسب با این نقشه‌راه تحول‌بخش فعالیت‌های مناطق آزاد در کشور شوند. چنانکه پایه و مبنای تولید، همانا پشتیبانی‌های لازم در زمینه تامین منابع مالی، سرمایه در گردش، انجام‌تمهیدات مالی و اجرایی طرح‌های توسعه‌ای حائز اهمیت است.

از سویی دیگر، باید چالش‌های موجود در مناطق آزاد و راهکارهای رفع آن موردتوجه قرار گیرد؛ چالش‌هایی که عمدتاً به‌دستگاه‌های اجرایی مرتبط با فعالیت‌های مناطق ازجمله گمرک (وزارت اقتصاد) بانک مرکزی و وزارت صمت مربوط می‌شود و با حل آنها، فعالان اقتصادی بخش خصوصی که از بازاوان اجرایی کارشناسی و متخصص برخوردار هستند، در مسیر اجرای ماموریت‌های مناطق آزاد عملکرد بهتری از گذشته حاصل می‌شود. بدیهی است در پایش مجدد عملکرد و بررسی فرصت‌های پیش‌روی مناطق آزاد، مشارکت نمایندگان بخش خصوصی در فرآیندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌های مناطق آزادی می‌تواند به پیشبرد اهداف اقتصادی و گسترش ظرفیت‌ها و توانمندی‌های مناطق رونه‌روز اضافه نماید.

یادداشت

مناطق آزاد، محلی برای ایفای مسئولیت‌های مرتبط با دیپلماسی فرهنگی کشور

یادداشت:

حسین مرادی کارشناس مناطق آزاد

مناطق آزاد با رژیم حقوقی متفاوت از واحدهای تقسیمات کشوری، با هدف تسریع در توسعه مناطق ایجاد شدند. درست است که در ماده(۹) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، واژه «توسعه فرهنگی» ذکری نشده است، با این حال خلاء موجود با بند(ج) ماده(۴) همین قانون رفع گردیده است. مطابق همین ماده هیات وزیران مسئولیت تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بوجه‌ده سال و عملکرد صورت‌های مالی سازمان را برعهده دارد. این ماده دروقع ابهام و کاستی ماده(۱) قانون مزبور را رفع و دالشتن برنامه فرهنگی در مناطق آزاد را مورد تأکید قرار داده و در حقیقت تسریع در امور زیربنایی، عمرانی واقتصادی و ارتقاء شاخص‌های فرهنگی، در مرکز فعالیت سازمان‌های مناطق آزاد قرار گرفته است.

پیرو ماده مذکور، قانونگذار در ماده(۱۰) اصلاحی ۱۳۷۵/۸/۲۲ سازمان‌هر منطقه آزاد را مجاز نموده تا با تصویب هیات وزیران در مقبل خدمات شهری، تسهیلات بهداشتی، امور فرهنگی، ورزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در ذرون منطقه عوارض اخذ نمایند و این کلی پیش‌رونده در ایجاد رژیم تکمیلی حقوقی جامع در مناطق آزاد بوده است. بدین ترتیب مطابق اقدامات تنقیحی صورت گرفته، مناطق آزاد دارای مسئولیت در اجرای برنامه‌های فرهنگی گردیدند و لذا با نص صریح ماده(۱۰) قانون ماراالاشاره توانستند ضمن توجه به فرهنگ به عنوان بنیاد توسعه، از امور فرهنگی و اقتصاد فرهنگی برای اداره واحد کسب درآمد نمایند.

این امر با اقدام مهم کمیسیون فرهنگی دولت و با تصویب منشور راهبردی فرهنگی مناطق آزاد در ۱۳/۹/۱۳۹۵ تکمیل گردید. مطابق منشور مذکور، توسعه سات‌های فرابخشی و میان‌بخشی و بخش فرهنگ در دستورکار مناطق و از الزامات فعالیت‌های سازمان‌های مناطق آزاد قرار گرفت. گام بلند و راهبردی این منشور در بند(۱) تا (۵) ماده(۴) الزامات) تجلی یافت. بدین ترتیب ضرورت انتخاب یکی از اعضای هیات مدیره سازمان از چهره‌های شاخص و اثرگذار در حوزه فرهنگی و اجتماعی (بند(۱) ماده(۴) و ضرورت اختصاص ۱۰درصد از درآمد هر منطقه در هر سال برای تحقق برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی و گردشگری (بند(۳) ماده(۴) مورد تأکید قرار گرفته و قانونگذاران بدین ترتیب به اهمیت فرهنگ در توسعه منطقه صحنه گذارند.

حال سوال این است که چگونه «فرهنگ» توسعه را رقم می‌زند؟ در پاسخ به این موضوع به موارد زیر می‌توان اشاره کرد: الف) از بعد ذهنی، فرهنگ توسعه‌خواه جوامع را به تفکر سوق می‌دهد و برعکس، فرهنگ ضدتوسعه به سکون فکری منجر شده است.

ب) فرهنگ توسعه‌خواه، تحول‌خواه است و فرهنگ‌های ضدتوسعه، ضدتحول و کورکورانه از ایستایی دفاع و در مقابل هر حرکتی سندی می‌کنند.

ج) فرهنگ توسعه‌خواه، صلح‌طلب و خواهان دوستی و آشتی است و لذا سیاست فرهنگی و نسبیت فرهنگی را می‌پذیرد و از تحمیل گریزان است. بدترین نوع تحمیل‌ها، تحمیل سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ارزش‌ها به دیگران است. فرهنگ‌های ضدتوسعه از ابزارهای نرم و سخت برای غالب‌سازی و توفق خود به دیگران استفاده می‌کنند.

د) محور اصلی مورد بحث قرار داد که شامل «فتش فرهنگ در غیرمحسوسات است و به اب غیرجاری شبیه است که با ایستایی خود به افول می‌گراید.

درخصوص اهمیت فرهنگ و نقش آن در توسعه مناطق آزاد، باید گفت هشت منطقه آزاد تجاری-صنعتی یا در حوزه خلیج‌فارس و یا در مرزهای شمالی کشور ایجاد شدند و تقریباً بخش اعظم مرزهای ایران در شمال (انزلی، ماکو و اسر) و در جنوب کشور (چابهار، قشم، اروند و کیش) را پوشش داده‌اند، به غیر از منطقه آزاد بین‌المللی امام خمینی(ره)، همه این مناطق در مرز و در خط مرزی مستقر هستند. لذا از یکطرف این مناطق هم در معرض فرهنگ‌های کشورهای مجاور قرار دارند و از سوی دیگری می‌توانند در انتقال فرهنگ و تعاملات فرهنگی بین کشورهای مترجم عمل نمایند. از این منظر مناطق آزاد مکان‌هایی برای جذب ارزش‌ها و فرهنگ‌های بین‌المللی هستند و با جذب فرهنگ‌های بین‌المللی نقش ایفا می‌کنند و با آن را تسریع می‌نمایند. از سوی دیگر، مناطق آزاد محلی برای انتقال فرهنگ ملی و مکانی برای ایفای مسئولیت‌های مرتبط به دیپلماسی فرهنگی کشور می‌باشند. لذا از این باب، مناطق آزاد بسیار مهم تلقی می‌گردند.

مطابق قانون چگونگی اداره مسئولیت‌های تسهیلات و بزدهای برای ورود و خروج کالا و خدمات و اتباع خارجی در مناطق فراهم شده است، ازجمله این تسهیلات، عدم‌نیاز به روادید در منطقه و نیز عوارض گمرکی و سایر امتیازات است که این مناطق را از سرزمین اصلی مجزا و متمایز نموده است. از این باب، مناطق آزاد را به محلی برای ورود کالا و اشخاص غیرمردمی که می‌تواند موضوع فرهنگ و انسان اندیشه‌ورز فرهنگی باشد. از این منظر ضروری است فرهنگ و تاثیر آن بر مناطق آزاد را از جواب متعدد مورد تدقیق و بررسی قرار داد. مهم‌ترین نقش فرهنگ در مناطق را می‌توان در چند موضوع مورد اساسی مورد بحث قرار داد که شامل «فتش فرهنگ در سرمایه‌گذاری‌ها»، «فتش فرهنگ کار در جلب سرمایه‌گذاران»، «نگرش به دیگری» و «مصرفات فرهنگی» می‌باشد.

بازرتزی نقش فرهنگ در تاثیرات آن، در جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی است. سرمایه‌گذاران با ارزیابی فاکتورهای متعدد اقدام به انتقال سرمایه به مناطق می‌نمایند. درست است که مهم‌ترین فاکتور در سرمایه‌گذاری‌ها، چگونگی تأمین امنیت سرمایه و نیز برآورد دقیق از سودآوری فعالیت‌ها و دسترسی به بازارهای داخلی و بین‌المللی است، با این حال ذهنیت نسبت به مکان‌ها که امری است فرهنگی، به عنوان فاکتور مهم ارزیابی انتقال سرمایه محسوب می‌گردد. لذا در ارزیابی‌های بنیادین، عوامل اجتماعی و فرهنگی نقش مهمی را در ارزیابی‌های سرمایه‌گذاران حائز است.

موضوع مهم بنیادین در بحث سرمایه‌گذاری‌ها، ارزیابی سرمایه‌گذار از فرهنگ کار محلی است که قرار است سرمایه خود را به آن منتقل نماید. نوع نگرش به کار و اشتغال غالب در منطقه، عامل موثری بر میزان توجه سرمایه‌گذاری‌ها به‌شمار می‌روند. میزان مهارت نیروی انسانی، عادت به کارهای منظم، معیشت پومی، نوع شغل و عادات شغلی می‌تواند در میزان پذیرش سرمایه‌گذاران و با پذیرش توسط سرمایه‌گذاران موثر باشند. سرمایه‌گذاران، فاکتور نیروی انسانی که اعم از مهارت و فرهنگ کار است را در انتقال پول به مناطق ارزیابی می‌نمایند. لذا در بررسی‌های توسعه، سرمایه‌ها به مناطقی سوق یافته است که فرهنگ کار مناسب و منظم‌تری را به نمایش گذاشته‌اند.

نگرش به خارجی و غریبومی و به عبارتی نگرش به دیگری، از عوامل بسیار مهم برای ارزیابی بنیادی مکان‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری است. عدم‌پذیرش فعالیت دیگری (غریبومی و خارجی)، ضدتوسعه و مانع جدی سرمایه‌گذاری و عامل دفع‌کننده سرمایه‌گذار می‌باشد. بومی‌گرایی و محل‌گرایی افراطی، ضدسرمایه‌گذاری است. پذیرش غریبومی توانمند است که سرمایه و مهارت خود را به منطقه منتقل می‌نماید؛ موضوع فرهنگی در مناطق مرزی، نقش مهمی در مدیریت مصروفات فرهنگی ایفا می‌نمایند. ورود بی‌رویه کالاهای ناقل آثار و ارزش‌های فرهنگی متفاوت، منجر به تضادهای عمیق در ارزش‌های بنیادین جامعه می‌شود؛ به همین دلیل حفظ و استقرار حاکمیت رژیم فرهنگی مورد هدف، مورد عنایت ویژه تمامی نظام‌ها است. از این منظر، آنچه تولید می‌شود، آنچه وارد می‌شود (کالا و انسان)، موضوع فرهنگی است و لذا مناطق آزاد مکانی برای اعمال مدیریت‌های فرهنگی هستند.

گزران، ملحد استخوانی

مناطق آزاد هفتگانه جدید که پس‌سال‌ها کث‌وقوس میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان، نهایتاً توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام وپوشدان مورد تأیید قرار گرفت:متأسفانه علی‌رغم داشتن هویت قانونی، نتوانستند پس از گذشت بیش از ۲ سال، حیثیت حقوقی لازم را کسب نمایند.البته منظور از حیثیت حقوقی این نیست که آنها صاحب اساسنامه، طرح جامع و یا سیستم سازمان (در آینده نزدیک) نیستند؛ بلکه با وجود برخورداری از این امتیازات مهم حقوقی، همچنان بودجه و منابع هزینه‌های جاری و غیرجاری آنها، در قانون و برنامه کشور و با مصوبه اولیه ایجاد این مناطق، مشخص نشده است.

در دوره حضور سعید محمد در دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، اخلارح برای تأمین منابع مالی جهت تأمین زیرساخت‌های مناطق آزاد جدید مطرح بود. براساس یکی از طرح‌ها، دبیرخانه شوراییالی در قانون بودجه سال۱۴۰۱ اجازته می‌یافت‌درصدی از نفت ایران را بفروشد (پنجاهت رفت) و سود حاصل از آن را برای ایجاد زیرساخت‌های مناطق آزاد جدید هزینه کند. طرح دوم هم تعیین منابع برای این بود یعنی در منطقه آزاد چمدین یک منطقه معین از مناطق آزاد قدیمی داشت. مناطق آزاد معین موظف بودند در بودجه خود سهمی هم به مناطق آزاد جدید اختصاص دهند و این کار توسط دبیرخانه شوراییالی مورد نظارت قرار می‌گرفت؛ یعنی مدتی که هزینه تکلیف به برنام‌های مناطق آزاد بود. درحالی که مناطق آزاد قدیمی خارج از قلمرو اختصاصی خودشان، به میزان مشخص و محدودی آن هم با هدف ایجاد عمران و آبادانی و رفع محرومیت، اجازه داشتند از میان سازمان هزینه کنند؛این مناطق هم لزوماً باید مناطق همجوار منطقه تعیین نشده است.

با وجود این‌که این طرح دارای اشکالات قانونی و اجرایی بود، اما با عنایت به در طول طرح از سوی مجلس شورای اسلامی، لایحهٔ طرح پرداخت برخی هزینه‌ها از سوی مناطق آزاد معین، انجام گرفت. هرچند روش نوم نیز طی اعلام صریح دکتر قالیباف از سوی مجلس مورد قبول قلم گرفته شده بود.

در چنین شرایطی می‌سروسامانی، موضوع مناطق آزاد جدید حتی مجوز پرمهندی از امتیاز واردات کالای همراه مسافر و با فروش زمین را نیز نداشتند. بنابراین بی‌چای نیست اگر بگوییم این مناطق جدیدانسیس از حیثیت حقوقی کافی برخوردار نیستند. اخیراً دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اعلام کرده است که برای تأمین برخی از هزینه‌های زیرساختی در مناطق آزاد جدید، می‌خواهیم از اعتبارات ریاست جمهوری در سفرهای استانی استفاده کنیم و در هر سفر رئیس‌جمهور به استان‌ها که در منطقه آزاد وجود دارد، بخشی از اعتبارات اعطایی به استان‌ها در قالب سفر ریاست جمهوری به مناطق آزاد جدید اختصاص یابد. هرچند به قول ضرب‌المثل قدیمی، «کاجی به ای هیجی» است، اما به نظر نمی‌رسد این روش تأمین منابع برای مناطق آزاد جدید طبق قاعده علم، منطق و تجربه باشد؛ چراکه عموماً بخش قابل‌توجهی از اعتبارات اعطایی اعلام شده در سفرهای استانی، جنبه تبلیغاتی دارند تا واقعی. از آن گذشته، پروسه تخصیص این اعتبارات نیز زمان‌بر بوده و متناسب با نیاز مبرم مناطق آزاد جدید نیست. فلذا این روش نشان‌دهنده اعتبار برای مناطق آزاد جدید چیزی جز گدایی از مردم است.

در عصر هوش مصنوعی نیست، اما تخصصی‌ها فراوان در مرحله ایجاد مناطق آزاد جدید که با تعریف و تمجیدهای فراوان در استان‌ها و تصویب وعده پشت‌را به مردم مناطق محروم و حتی استان‌ها در دادنامه؛ امروز حتی نمی‌توانند برنامه دخل و خرج خود را تدوین کنند. لذا انتظارات ایجاد شده، فرسنگ‌ها با واقعیات تحقق یافته فاصله دارد.

امروز تلاش مگردان اجرایی مناطق آزاد جدید این است که پروسه‌های حقوقی تشکیل سازمان را در این مناطق جدیدانسیس به اتمام برسانند.انصافاً هم تلاش آنان تحسین‌برانگیز است؛ زیرا با داشتن یک عنوان کلی و دست خالی، نمی‌توانند هیچ سیستم و سازمان را تشکیل دهند. هرچند مناطق آزاد معین هم‌اکنون خوبی با آنها داشته‌اند؛ لذا قطعاً بدون پیگیری جدی مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید، مناطق آزاد معین نیز چندان علاقه‌مند به خرج کردن پول در جای نبینند که احتمالاً فردا در پس‌اند حساب آن به مشکل خواهند خورد.

در گزارش پیش‌روی، کمی سرمدی وضعیت پرباهام و تاسف‌برانگیز مناطق آزاد جدید را از حیث تأمین منابع مالی مورد بررسی قرار دهیم. بقینا برای اطلاع از آخرین وضعیت موجود، هیچ منبئی موفق‌تر از مدیران اجرایی مناطق آزاد مزبور نیست. بنابراین با برخی از مدیران اجرایی در این ارتباط گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه، ملاحظه خواهید نمود.

با هرچه تخصصی‌تر به مناطق آزاد پرداخت و اعتبارات سفرهای استانی و سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد از سوی دولت‌ها است؛ اما در کشور ما مانند اغلب حوزه‌های اجرایی ملکتک، مدیریت منابع آزاد هم خاص و دارای عوایج است. مناطق آزاد جدید بدون وجود سازوکارهای زیرساختی رها شده‌اند!

وی درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌نویسد: «موضوع سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد جدید، حتی دارای این امتیازات هم نمی‌باشد؛ بنابراین این موضوع اولیه، حتی دارای این امتیازات هم نمی‌باشد؛ اما درحالت محرومیت بود که در سفرهای استانی به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، می‌توانستند برای تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی خود از این امتیازات بهره بگیرند؛ اما این مناطق از طریق جذب سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی نیز به مشکل مواجه بودند. هر چه بیشتر سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی هستند، این بخش خصوصی نیز احتمالاً اگرچه و توان کافی جهت سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری و عمرانی این مناطق را نخواهند داشت؛ چراکه معمولاً سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در مرحله اول اعتبارات را به خود اختصاص می‌دهند. وقتی این زیرساخت‌ها در حالحاق زیرساخت‌ها را مدنظر قرار می‌دهند، وقتی این اعتبارات و اعتبارات دولتی به پایان می‌رسد در دنیا ایجاد زیرساخت‌های کالای همراه مسافر بودند که می‌توانستند برای تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی خود از این امتیازات بهره بگیرند؛ اما این مناطق از طریق جذب سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی نیز به مشکل مواجه بودند.

طرح گفته دبیر شوراییالی اجرایی عیدهدای می‌باشد. مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید دارای اختیارات کافی جهت جلب مشارکت بخش خصوصی هستند. اما بخش خصوصی نیز احتمالاً اگرچه و توان کافی جهت سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری و عمرانی این مناطق را نخواهند داشت؛ چراکه معمولاً سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در مرحله اول اعتبارات را به خود اختصاص می‌دهند. وقتی این زیرساخت‌ها در حالحاق زیرساخت‌ها را مدنظر قرار می‌دهند، وقتی این اعتبارات و اعتبارات دولتی به پایان می‌رسد در دنیا ایجاد زیرساخت‌های کالای همراه مسافر بودند که می‌توانستند برای تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی خود از این امتیازات بهره بگیرند؛ اما این مناطق از طریق جذب سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی نیز به مشکل مواجه بودند.

طرح گفته دبیر شوراییالی اجرایی عیدهدای می‌باشد.

مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید دارای اختیارات کافی جهت جلب مشارکت بخش خصوصی در مرحله اول اعتبارات را به خود اختصاص می‌دهند. وقتی این زیرساخت‌ها در حالحاق زیرساخت‌ها را مدنظر قرار می‌دهند، وقتی این اعتبارات و اعتبارات دولتی به پایان می‌رسد در دنیا ایجاد زیرساخت‌های کالای همراه مسافر بودند که می‌توانستند برای تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی خود از این امتیازات بهره بگیرند؛ اما این مناطق از طریق جذب سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی نیز به مشکل مواجه بودند.

اختیارات خود جهت تأمین منابع مالی و جذب سرمایه‌گذار. استفاده نکنند، تصریح کرد: مدیران اجرایی هفت منطقه آزاد جدید، صرفاً آن دسته از وظایف مجوز داده شده از سوی دبیرخانه شوراییالی را با توانمندی و همت بلند به پیش می‌برند؛ اما محدودیت‌های قانونی وجود دارد که مدیران مجاز به عبور از حدود آن نیستند. وی افزود: مدیران اجرایی مناطق آزاد اگرچه تلاش‌های خود را برای فراهم کردن مقدمات جذب سرمایه‌گذار و تأمین منابع درآمدی صرف می‌کنند، اما ایجاد درآمد برای مناطق آزاد از محل عوارض واردات و صادرات، امور گرم‌کی و واگذاری زمین، منوط به شکل‌گیری و استقرار مقامات مسئول هیات مدیره و مدیرعامل سازمان گردیده و مدیران اجرایی از نظر قانونی دارای وجاهت لازم برای ایجاد حق و تکلیف نیستند.

مدیر اجرایی منطقه آزاد بو شهر در پایان، راهکار خود را برای حل کثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی این مناطق بیان و خاطرنشان کرد: مدیران اجرایی هفت منطقه آزاد جدید، برای برپورفت از وضعیت کنونی، پیشنهادهائی را مطرح و منکس کرده‌اند که خلاصه پیشنهادت به شرح ذیل است:

۱)فنا برای جلوگیری از اتلاف وقت و ضایع شدن فرصت‌ها، در کوتاه‌ترین مدت، شخصیت حقوقی در این مناطق کامل شده و احکام مدیرعامل و هیات مدیره قراردادهای سرمایه‌گذاری و واگذاری (ب) برای ایجاد زیرساخت‌های ملی، بودجه لازم از منابع کشوری اختصاص یابد و عملیات آن در محدوده زمانی معین، با سرعت و دقت شروع و پایان پذیرد.

۲) ظرفیت‌ها و مشوق‌های قانونی موجود بدون اشکال‌تراشی اجرا شود تا موجبات جذب‌های سرمایه‌گذاری، روزبه‌روز تقویت و مورد استقبال گردد.

۳) با ایجاد اطمینان‌بخشی، ثبات و التزام به قوانین جاری، حقوق مکسبه سرمایه‌گذارانی که با به عرصه سرمایه‌گذاری، تولید و صادرات در مناطق آزاد می‌گذارند، محترم شمرده شود.

علیرضا سلیمیانی فرجام، مدیر اجرایی منطقه آزاد اردبیل: ضرورت استفاده از تسهیلات بانکی، مشارکت بخش خصوصی و بودجه ملی جهت تأمین زیرساخت‌ها

علیرضا سلیمیانی فرجام، مدیر اجرایی منطقه آزاد اردبیل نیز در گفت‌وگو با نشریه، تشکیل سازمان و هیات مدیره مناطق آزاد جدید را امری ضروری خواند و تأکید کرد که برای استفاده از ظرفیت‌های دولتی و خصوصی و تعیین ردیف بودجه‌های عمومی، باید در ابتدا سازمان تشکیل و هیات مدیره تعیین گردد.

طبق گفته وی، تخصیص بودجه سفرهای استانی به سهولت میسر نیست و ارائه آن با اگر و اما همراه است.

سلیمیانی فرجام در پاسخ به این سوال که آیا با تشکیل سازمان، موضوع تأمین منابع مالی هزینه‌های جاری و زیرساختی مناطق آزاد جدید مرتفع خواهد کرد، گفت: ساخت سازمان و هیات مدیره مناطق آزاد جدید، امری ضروری خواند و تأکید کرد: فلماً با تشکیل سازمان و تعیین هیات مدیره و مدیرعامل، موضوع منابع مالی و هزینه‌های جاری و زیرساختی حل نخواهد شد؛ اما تعیین هیات مدیره و مدیرعامل، مقدمه‌ای واجب است. برای این کار، سازمان باید تشکیل شود؛ ضمن اینکه تعیین هیات مدیره نیز لازم و ضروری است.

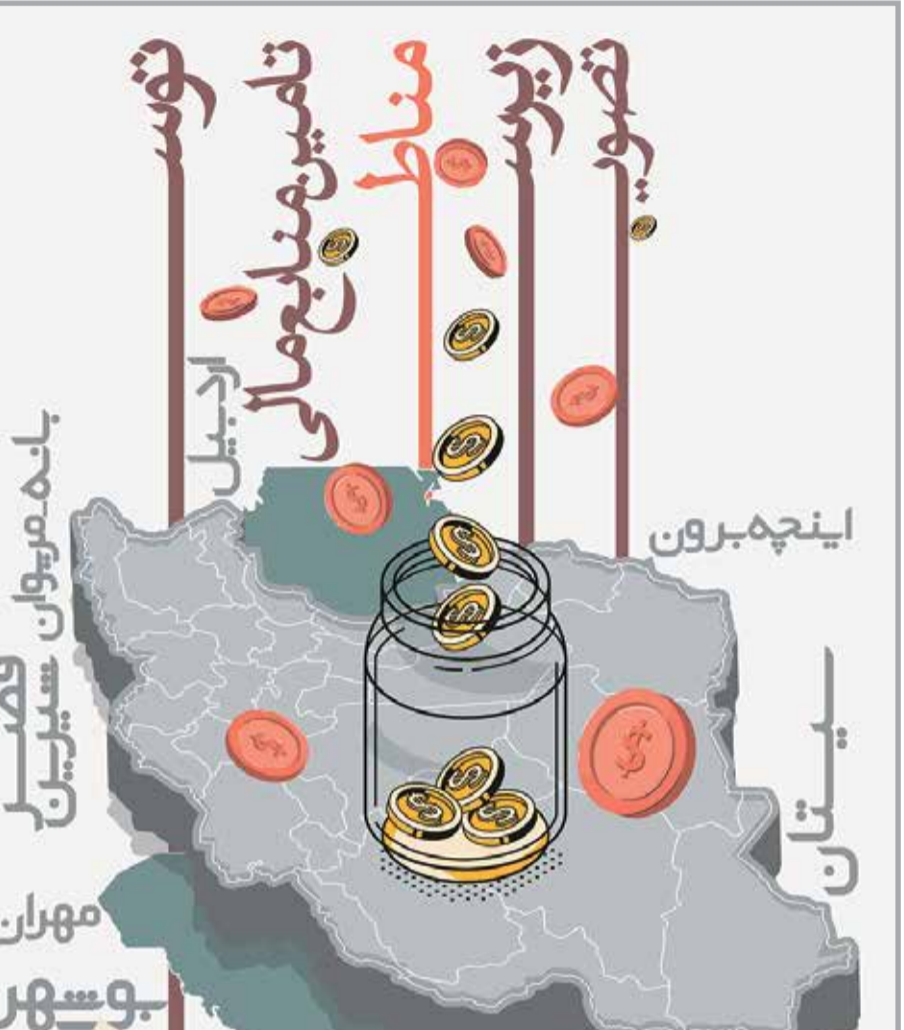
وی تصریح کرد: شرط لازم برای اینکه بتوانیم منابع مالی و زیرساختی را تأمین کنیم، این است که در ابتدا سازمان تشکیل گردد؛ اما این شرط، شرطی کافی نیست. شرط کافی این است که بتوانیم از ظرفیت‌های دولتی، خصوصی و از ردیف بودجه عمومی برای تأمین مالی و زیرساخت‌ها اقدام کنیم، لذا با توجه به اینکه از سال گذشته پروسه انتخاب هیات مدیره و مدیرعامل برای مناطق آزاد جدید به طول انجامیده، می‌توانیم بگوییم که ۱۴ماه است، تعیین مدیرعامل، منابع درآمدی شناسایی شده و با اتخاذ تصمیمات لازم، برخی از مشکلات هزینه‌های جاری حل نشده است؛ بنابراین مدیران منطقه آزاد اردبیل درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبنی‌بر استفاده از بودجه‌های سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد عنوان کرد: یکی از راه‌هایی که می‌تواند به این موضوع کمک کند، تأمین بخشی از بودجه از محل سفرهای استانی رئیس‌جمهور است. اما تجربه نشان داده که هم تخصیص بودجه قابل‌توجه در این سفرها به سهولت میسر نیست و هم اینکه پس از تخصیص بودجه، ارائه آن با شاید و اگر همراه می‌شود و این موضوع، پروسه آسانی ندارد.

سلیمیانی فرجام ادامه داد: مناطق آزاد مزبور در سفر استانی رئیس‌جمهور ۲۴میلیارد تومان مقصود شد و از محل‌های مختلف این مبلغ داده شد؛ ولی این موضوع متوقف نشده است؛ چراکه سازمان منطقه آزاد تشکیل نشده است. دریافت بخشی از این اعتبارات موردنیاز و تأمین منابع مالی برای راهاندازی و ایجاد زیرساخت از محل سفر استانی خوب است، ولی قطعاً تنها راهکار و تلاش‌های هیات مدیره اجرایی ریاست جمهوری استانی ریاست و تأمین منابع مالی از راهکارهای قانونی؛ دولت محترم نیز باید با تعامل مجلس شورای اسلامی، نسبت به تأمین بودجه زیرساخت‌ها به عنوان پروژه‌های ملی در مقررات برنامه هفتم توسعه و بودجه سالانه، پیش‌بینی‌های لازم را داشته باشد و با تصویب موافق و اجرا، گذشتن آن، مقدمات مقتضی را صورت دهد. بدیهی است که تاکنون نسبت به تأمین بودجه مرتبط با ماده ۲۳۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور، غفلت صورت گرفته و بودجه ایجاد زیرساخت‌ها معین نشده است. در نتیجه مناطق آزاد جدید بدون وجود سازوکارهای زیرساختی رها شده‌اند.

درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌نویسد: «موضوع سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد جدید، حتی دارای این امتیازات هم نمی‌باشد؛ بنابراین این موضوع اولیه، حتی دارای این امتیازات هم نمی‌باشد؛ اما درحالت محرومیت بود که در سفرهای استانی به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، می‌توانستند برای تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی خود از این امتیازات بهره بگیرند؛ اما این مناطق از طریق جذب سرمایه‌گذاری و بخش خصوصی نیز به مشکل مواجه بودند.

در گفت‌وگو با مدیران اجرایی راهکارهای تأمین منابع مالی مناطق آزاد جدید بررسی شد:

عجز و استعاج جهت تأمین زیرساخت‌های مناطق آزاد جدید در عصر هوش مصنوعی!

همین دلیل است که سرمایه‌گذاری دولت در فاز راهاندازی مناطق جدید بسیار حائز اهمیت می‌باشد. درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جهت استفاده از بودجه‌های سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد اظهار داشت: منطقه آزاد بانه-سرمیوان بالغ بر ۲۴۰۰میلیارد ریال در قالب سفر استانی ریاست محترم جمهوری تأمین و تخصیص بودجه داشته و هزینه‌کرد آن معطل استقرار هیات مدیره بوده است. این اعتبار می‌تواند صرف مقدمات راهاندازی منطقه شود؛ لیکن به هیچ عنوان جوابگوی تأمین زیرساخت‌های عمرانی و آماده‌سازی اولیه مناطق است. چنانچه مهم منطقه، بهره‌گیری از بودجه‌های ملی و روش‌های نوین تأمین مالی خواهد بود.

وی در واکنش به سخنان دبیر شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مبنی‌بر اینکه مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید باید از اختیارات خود جهت تأمین منابع مالی و جذب سرمایه‌گذار استفاده کنند، بیان کرد: احتمالاً فرمایش دبیر محترم شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ناظر بر اختیارات مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد جدید پس از استقرار هیات مدیره مناطق آزاد جدید است؛ چراکه مدیران اجرایی با عنایت به اختیارات تعریف شده، مجوزی برای احکام مدیرعامل و هیات مدیره قراردادهای سرمایه‌گذاری و واگذاری زمین و… در اختیار ندارند. قاعداً پس از استقرار ساختار مدیریتی مناطق آزاد جدید پس از استقرار هیات مدیره مناطق آزاد جدید است؛ چراکه مدیران اجرایی با عنایت به اختیارات متنوع تأمین مالی و مشارکت خواهد داشت و ما نیز برنامه‌ریزی مدونی برای این امر صورت داده‌ایم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد بانه-سرمیوان در پایان، راهکار خود را جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی مناطق آزاد جدید بیان کرد و خاطرنشان نمود: راهکارهای تأمین مالی بسیار متنوع و برای هر نوع طرح و پروژه، سیاست‌گذاری خاص خود را می‌طلبد. به طور کلی در مرحله نخست یابستی با متمرکز نمودن بودجه‌های موجود و جذب اعتبارات ملی، پروژه‌های اولویت‌دار خصوصاً طرح‌های ساماندهی و زیرساختی را آغاز نمود. این طرح‌ها پس از جذب سرمایه‌گذار، بازگشت سرمایه و خودگردان شدن مناطق را موجب خواهند شد. علی‌رغم اینکه فروش زمین گزینه مطلوب برای تأمین اعتبار نمی‌باشد؛ ولی با تعریف پروژه‌های دولتی، مشارکت با سرمایه‌گذاران و اقدام فرام دادن اراضی، می‌توان اعتبارات مناسبی برای توسعه و تعریف و جذب نمود. نهایتاً حضور سرمایه‌های خرد و کلان سرمایه‌گذاران بخصوص سرمایه‌گذاران خارجی میار اصلی و تعیین کننده بوده و تلاش ما رساندن سطح منطقه به مرحله جذابیت برای سرمایه‌گذاران خواهد بود.

نورالدین رحیمی، مدیر اجرایی منطقه آزاد مهران: ورود دولت و تشویق شرکت‌های دولتی و خصوصی برای تأمین زیرساخت و سرمایه‌گذاری ضروری است

نورالدین رحیمی مدیر اجرایی منطقه آزاد مهران نیز در گفت‌وگو با نشریه، بر این اصل مهم تأکید کرد که مجلس شورای اسلامی و دولت، پیش از تصویب هر منطقه آزاد باید زیرساخت‌های لازم را تأمین و ایجاد کنند.

طبق پیشنهاده وی؛ جهت حل موضوع تأمین منابع مالی مناطق آزاد جدید؛ ورود دولت به بحث تأمین منابع مالی زیرساخت‌های مناطق و همچنین تشویق شرکت‌های دولتی و خصوصی جهت سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد جدید ضروری است.

رحیمی در پاسخ به این سوال که آیا با تشکیل سازمان، موضوع تأمین منابع مالی هزینه‌های جاری و زیرساختی مناطق آزاد جدید مرتفع خواهد شد، گفت: در صورت تعیین هیات مدیره منطقه آزاد، عملاً ساختار حقوقی سازمان شکل می‌گیرد و پس از این اتفاق، هیات مدیره سازمان هر منطقه، می‌تواند با استفاده از ظرفیتی که قانون به ایشان تفویض نموده، برنامه‌ریزی کرد و با ایجاد منابع درآمدی پایدار، در راستای تأمین هزینه‌های جاری اقدام نماید.

مدیر اجرایی منطقه آزاد مهران اظهار کرد: در موضوع هزینه‌های جاری اقدام نباید کرد. اگر ما بتوانیم از ظرفیت بخش خصوصی استفاده کنیم و سرمایه‌گذاری‌های پای کار بیایند و با مشارکت کنند، موفق می‌شویم. سرمایه‌گذار اعم از داخلی و خارجی باید در این مناطق حضور داشته باشند و ما نیز به ازای ایجاد زیرساخت‌ها، آنها را حمایت کنیم. در سرمایه‌گذاری‌ها با این مشارکت‌ها نماییم؛ به عنوان مثال زمین در اختیارشان بگذاریم تا از طریق ورود بخش خصوصی، بخشی از زیرساخت‌ها را بتوانیم تأمین کنیم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد قصرشیرین در پایان خاطرنشان کرد: راهکار دیگر، از محل اعتبارات استانی است. استانداران این مناطق از جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، درآمد کسب و کم‌کم این منابع را صرف تأمین و ایجاد زیرساخت‌ها نماییم.

وی راهکار خود را جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، درآمد کسب و کم‌کم این منابع را صرف تأمین و ایجاد زیرساخت‌ها نماییم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد مهران در پایان، راهکار خود را برای حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی مناطق آزاد جدید عنوان کرد: مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید، باید تحت تأثیر شرایط اقتصادی و بخش خصوصی و مشارکت در اختیارشان بگذاریم تا از طریق ورود بخش خصوصی، بخشی از زیرساخت‌ها را بتوانیم تأمین کنیم.

صورت مستند ارائه دادم؛ ضمن اینکه در دیداری که با وزیر ارتباطات داشتم، از ایشان خواش کردم به استناد این مواد قانونی، ما را در ایجاد زیرساخت‌ها یاری رسانند؛ ایشان نیز قول همکاری دادند تا در حد امکان دستورات داده شود. با وزرای راه و شهرسازی، سمت و نیرو نیز صحبت و الزامات قانونی را یادآوری کرده و اکنون منتظر نتیجه و خروجی لازم هستیم.

محمدرضا واعظی‌بور، مدیر اجرایی منطقه آزاد سیستان:

تأمین اعتبار، مشروط به تشکیل سازمان، تعیین اعضای هیات مدیره و تصویب طرح جامع مناطق آزاد جدید است

اما، محمدرضا واعظی‌بور، مدیر اجرایی منطقه آزاد سیستان در گفت‌وگو با نشریه، بر این موضوع تأکید کرد که اعتبار از منابع دولتی یا مشارکت بخش خصوصی زمانی اتفاق می‌افتد که سازمان تشکیل شود و اعضای هیات مدیره به عنوان صاحبان مجوز امضاء بتوانند قرارداد منعقد نمایند.

وی افزود: دولت تا زمانی که طرح جامع مناطق آزاد جدید به تصویب نرسد، نوع و محل زیرساخت مشخص نیست. واعظی‌بور در پاسخ به این سوال که آیا با تشکیل سازمان، موضوع تأمین منابع مالی هزینه‌های جاری و زیرساختی مناطق آزاد جدید مرتفع خواهد شد، گفت: اعتبار از منابع دولتی یا مشارکت بخش خصوصی زمانی اتفاق می‌افتد که صاحبان مجوز امضاء مشخص باشند؛ صاحبان مجوز امضاء نیز هیات مدیره، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل هستند که بالاترین درجه سازمان محسوب می‌شوند و می‌توانند قرارداد منعقد کنند و مبادله موافقت‌نامه با بخش دولتی داشته باشند و یا با بخش خصوصی قرارداد برای تأمین اعتبار ببندند.

مدیر اجرایی منطقه آزاد سیستان تأکید کرد: پیش از تشکیل سازمان و تعیین هیات مدیره، نباید انتظار تأمین اعتبار داشت. براساس ماده۲۳۳قانون تأمین منابع مالی هزینه‌های جاری و زیرساختی مناطق آزاد جدید مرتفع خواهد شد، اظهار کرد: انتظار برای تأمین منابع مالی و جذب سرمایه‌گذار، باید پیش از تأمین زیرساخت‌ها در زمان تأسیس، هنوز دارای مشکلاتی هستند. ناردی ادامه داد: دولت با تأمین زیرساخت‌ها، باید امکان‌پذیری در مناطق محروم را ایجاد کند. مناطق آزاد جدید، مزری و محروم هستند و طبیعتاً با مشکلات زیادی در این مناطق مواجه هستیم. اگر زیرساخت‌های اولیه ایجاد شود، طبعاً وضعیت محرومیت در این مناطق کمی بهبود پیدا می‌کند، اما معاون اجرایی رئیس‌جمهور داشتیم و این مسائل را مطرح کردیم، که طبق وعده‌ها قرار بود در سفرهای استانی به مناطق آزاد اعتبار داده شود؛ با این حال امیدواریم در سفر دوم آقای رئیس‌جمهور اعتباری در نظر گرفته شود.

وی افزود: از طریق استانداری و سازمان برنامه و بودجه نیز پیگیر اقتصادی مبنی‌بر استفاده از بودجه‌های سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد وقت، یکی از راهکارها همین بحث بودجه سفرهای استانی است. گفت: تأمین اعتبار می‌شود، سازمان به عنوان شرکت دولتی، از منابع دولتی استفاده می‌کند؛ یکی از این منابع دولتی نیز سفرهای استانی است که در همه استان‌ها اتفاق می‌افتد. برای قطایی که از بودجه ملی یا بودجه استانی، منابع بودجه‌ای برای پروژه‌ها تعیین نشده، یکی از راهکار توانایی بودجه‌ها، طبیعتاً بودجه سفر استانی است. لذا منتظر صرف خواهد شد.

مدیر اجرایی منطقه آزاد قصرشیرین درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در رابطه با استفاده از بودجه‌های سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد وقت، یکی از راهکارها همین بحث بودجه سفرهای استانی است. گفت: تأمین اعتبار می‌شود، سازمان به عنوان شرکت دولتی، از منابع دولتی استفاده می‌کند؛ یکی از این منابع دولتی نیز سفرهای استانی است که در همه استان‌ها اتفاق می‌افتد. برای قطایی که از بودجه ملی یا بودجه استانی، منابع بودجه‌ای برای پروژه‌ها تعیین نشده، یکی از راهکار توانایی بودجه‌ها، طبیعتاً بودجه سفر استانی است. لذا منتظر صرف خواهد شد.

مدیر اجرایی منطقه آزاد قصرشیرین درخصوص راهکار دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در رابطه با استفاده از بودجه‌های سفرهای استانی ریاست جمهوری برای مناطق آزاد وقت، یکی از راهکارها همین بحث بودجه سفرهای استانی است. اما اکنون مدیران اجرایی صرفاً وظیفه پیگیری امورات را دارند. ما در منطقه آزاد سیستان با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بسیاری مذاکره و رایزنی کرده‌ایم؛ اما هیچ‌کدام منجر به قرارداد نشده است؛ چراکه اجازه قضایی این قرارداد را نداریم. بنابراین باید ابتدا سازمان تشکیل کرد؛ سپس اعضای هیات مدیره مذاکره نموده و از اختیارات خود استفاده کنند. به عنوان مثال در استان سیستان در دو بخش مکاتبه‌ای با آقای استاندار و جنب رئیس‌جمهور جهت تأمین اعتبار انجام شد که ما مسئول پیگیری موضوع بودیم؛ ولی به سبب عدم تشکیل سازمان و عدم انعقاد قرارداد، منجر به نتیجه عملیاتی نشد.

مدیر اجرایی منطقه آزاد سیستان در پایان، راهکار خود را برای بخش خصوصی استفاده کنیم و سرمایه‌گذاری‌های پای کار بیایند و با مشارکت کنند، موفق می‌شویم. سرمایه‌گذار اعم از داخلی و خارجی باید در این مناطق حضور داشته باشند و ما نیز به ازای ایجاد زیرساخت‌ها، آنها را حمایت کنیم. در سرمایه‌گذاری‌ها با این مشارکت‌ها نماییم؛ به عنوان مثال زمین در اختیارشان بگذاریم تا از طریق ورود بخش خصوصی، بخشی از زیرساخت‌ها را بتوانیم تأمین کنیم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد قصرشیرین در پایان خاطرنشان کرد: راهکار دیگر، از محل اعتبارات استانی است. استانداران این مناطق از جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، درآمد کسب و کم‌کم این منابع را صرف تأمین و ایجاد زیرساخت‌ها نماییم.

وی راهکار خود را جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، درآمد کسب و کم‌کم این منابع را صرف تأمین و ایجاد زیرساخت‌ها نماییم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد مهران در پایان، راهکار خود را برای حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی مناطق آزاد جدید عنوان کرد: مدیران اجرایی مناطق آزاد جدید، باید تحت تأثیر شرایط اقتصادی و بخش خصوصی و مشارکت در اختیارشان بگذاریم تا از طریق ورود بخش خصوصی، بخشی از زیرساخت‌ها را بتوانیم تأمین کنیم.

مدیر اجرایی منطقه آزاد قصرشیرین در پایان خاطرنشان کرد: راهکار دیگر، از محل اعتبارات استانی است. استانداران این مناطق از جهت حل موثر و ریشه‌ای مشکل تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری‌های مناسب، درآمد کسب و کم‌کم این منابع را صرف تأمین و ایجاد زیرساخت‌ها نماییم.

ضرورت حل معضل اداری و مدیریتی مناطق آزاد

یادداشت:

حسن جهانشاهی

ایجاد نظام مدیریت اداری در ایران در دوره اول و دوم پهلوی در پاسخ به نیاز راهبردی تشکیل دولت مدرن براساس الگوبرداری از نظام اداری غرب انجام گرفت و در برهه‌های متعددی هم مورد بازبینی و تحول قرار گرفت. اما این نظام اداری که پس از انقلاب نیز تداوم پیدا کرد، اساسا با پشتوانه پول نفت، بیشتر یک نظام خدمتی صرف است تا یک نظام توسعه‌خواه. یعنی این نظام اداری فلسفه وجودی خود را ارائه خدمات حاکمیت به مردم، البته متناسب با نیازهای حکومت می‌داند. اما امروز، ورود تکنولوژی‌های نوین ارتباطی و توسعه توانمندی‌های مردم، گروه‌های غیردولتی و فعالین حوزه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی ایجاب می‌کند سیستم اداری خود را متناسب با درخواست‌ها، نیازها و برنامه‌های مردم مورد بازبینی قرار دهند و در این جهت مهم‌ترین مشخصه یک نظام اداری و مدیریتی رضایت‌بخش، دقت و سرعت آن در انجام درخواست‌های رایج‌رچوع و حذف بروکراسی‌های سنتی است.

در این نظام اداری، مدیر یا کارمند، نماینده حاکمیت برای اعمال اقتدار و کنترل بر مردم نیستند، بلکه آنها نمایندگان مردم هستند و انتخاب شده‌اند تا امورات مرتبط با فعالیت‌های مردم در حوزه‌های مختلف را ساماندهی نمایند.

حال این تحول مبنایی در فلسفه وجودی نظام اداری در ارتباط با سیستم‌های مدیریتی نظیر سازمان‌های مناطق آزاد بسیار حائز اهمیت‌تر است؛ به جهت اینکه این سازمان‌ها طبق قانون، مردمی‌ترین دولت‌های اقتصادی خرد هستند که سیستم اداری جوانی دارند و این سیستم اداری نیز براساس یک نگرش خاص حاکمیتی ایجاد شده و در این سیستم‌ها حداکثر آزادی، انعطاف، به‌روزرسانی، دقت و سرعت باید وجود داشته باشد تا بتوانند در امتداد اهداف تشکیل مناطق آزاد، خدمات مناسب و متناسب را به مردم ارائه نمایند.

همچنین، تحولات سیستم بروکراسی دنیا و حداکثرسازی ارائه خدمات به شهروندان در محیط وب و حداقلی شدن اعمال سلیقه و نفوذ در ارائه خدمات، باعث می‌شود مناطق آزاد خود را در یک بستر رقابتی شدیدی ببینند که لازمه پیروزی در این رقابت و جذب مخاطبین جهانی، داشتن سیستم اداری پویا، چابک و آنلاین می‌باشد.

بنابراین ضرورت تحول در سیستم اداری در حالت کلی، تابع چندین فاکتور اساسی یعنی: تحولات اجتماعی و سیاسی، تحولات تکنولوژیک، افزایش توانمندی‌های جامعه، تبدیل دولت از دولت خدمت‌رسان به خدمتگزار، دگردیسی سیستم اداری و مدیریتی جهان تحت‌تأثیر اینترنت و برخط شدن خدمات و... می‌باشد.

اما درحال حاضر، این ضرورت تغییر سیستم اداری در کشور، با وجود اذعان نظام سیاسی به اجباری بودن آن برای افزایش مقبولیت و مشروعیت دولت، متأسفانه در مدار اجرا به جهت حاکم بودن روحیه محافظه‌کاری و علاقه شدید طبقه میانی و سنتی مدیران دولتی به اعمال زور و کنترل برای اثبات وجود خودشان، دچار رکود است. این امر باعث شده دولت در این ارتباط با اتهام ناکارآمدی مواجه شود. اگر این بحران، در کشوری به صورت مزمن وجود داشته باشد، سرمایه اجتماعی دولت در این کشور به شدت پایین خواهد آمد و نظام مدیریتی آن به علت نداشتن پشتوانه اجتماعی قوی، قادر به حل و فصل سایر بحران‌ها و مسائل خود نیز نخواهد بود.

همان‌طور که عنوان گردید، درحال حاضر رغم تأکیدات مؤلفین مسئولین ارشد کشور بر اصلاح رویه‌های اداری در جهت ارائه خدمات به مردم و فعالین اقتصادی؛ متأسفانه این شاخص به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های حکمرانی خوب و نیز شاخص‌های سهولت کسب و کار در ایران قابل دفاع نیست و نظام اداری کشور به یک موجودی نیمه‌فلج شباهت دارد و به رغم صدور دستور از سوی مغز و عصب مرکزی، این فرمان در فرآیندهای اجرایی خصوصا در حوزه جوارح، دچار اختلال و انسداد است و یا در حوزه تحت وب شدن فرآیندهای اداری و صدور مجوزها، بخش‌هایی از کار تحت شبکه است، اما بخش‌هایی مهمی که نیازمند تصمیم‌سازی‌های مهم است، تحت‌تأثیر ماده، تبصره، ستاد، کمیسیون، کارگروه، کمیته، مدیر و کارشناس کارناشناسی می‌باشد.

این شرایط حاکم در سرزمین اصلی قاعدتا نباید در مناطق آزاد نیز وجود داشته باشد و این مناطق با عنایت به فلسفه وجودی متفاوتی که دارند و نیز قوانین مبنایی مهم و صریحی که از آن برخوردار می‌باشند، اصولا باید بتوانند دولت چابک و پویای خود را در راستای ارائه خدمات به فعالین اقتصادی ایجاد نمایند. ماده ۲۷ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد و ماده ۶۵ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور صراحتا عنوان می‌کنند که سازمان‌های مناطق آزاد به جز از مسائل امنیتی و نظامی، در سایر حوزه‌های تصمیم‌گیری بسیار متمرکز و مستقل هستند و تمامی فرآیندهای اداری می‌توانند در آنها با محوریت مدیریت ارشد سازمان، مدیریت شود. اما آیا درحال حاضر چنین وضعیت‌هایی در مناطق آزاد وجود دارد؟ خلاصه‌ترین جواب این است: خیر، نیست!

در حوزه سیستم‌سازی در مناطق آزاد با وجود این که از نظر سلسله مراتب اداری نسبت به سازمان‌های دیگر در سرزمین اصلی، دارای کمترین رده‌بندی متصل به عالی‌ترین مراکز تصمیم‌گیری کشور می‌باشند و رئیس هیات مدیره آن، همانند یک استاندار در هیات دولتی مورد تأیید قرار می‌گیرد، اما این سیستم سازمانی در حوزه اجرا و اعمال اقتدار مدیریتی نمی‌تواند متمرکز عمل کند و اختیارات قانونی آن در واقعیت امر بالاچار دچار سوخت می‌شود. یعنی در حوزه اداری و مدیریتی مناطق آزاد در دو سطح دچار مشکل هستند:

۱) در سطح کلان همان‌طور که ذکر شد، مهم‌ترین معضل اداری مناطق آزاد، عدم اجرای قوانین مبنای توسعه کشور ماده ۲۷ و ماده ۶۵ است. در ماده ۶۵ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور عنوان می‌شود: به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفای نقش موثر آنها در تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۱۰ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، هم‌پیوندی و تعامل اثرگذار اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف:

الف) مدیران سازمان‌های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه مستقر می‌شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی منسب در این مناطق به استناد نهادهای دفاعی و امنیتی برده‌اند است. سازمان‌های مناطق آزاد منحصرا براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می‌شوند.

این تجمیم قدرت تصمیم‌گیری و اجرا در دست یک نفر از جانب قانون در مناطق آزاد مهم‌ترین دلیلی که دارد، انتراع پروسه‌های تصمیم‌گیری و اجرا در مناطق آزاد از پروسه‌های رسوب گرفته سرزمین اصلی است؛ زیرا فرض اساسی بر این بود که مناطق آزاد به جهت داشتن ظرفیت‌های متنوع اقتصادی و قرار گرفتن در مسیر تحولات پرشتاب بیرونی، نیازمند داشتن یک مرکز تصمیم‌گیر خودبندیا هستند که بتواند منطبق بر شرایط و اقتضات، تصمیم‌گیری و عمل کند. اما این استقلال عمل از سوی نهادهای دولتی به دلایل مختلف مورد قبول و اجرا واقع نمی‌شود؛ چراکه موقعیت سوق‌الجیشی مناطق آزاد و عمق تأثیرگذاری مثبت و منفی آنها در روندهای سرزمین اصلی باعث احتیاج نهادهای مرتبط در اعطای اختیارات لازم به این مناطق می‌شود و درواقع مناطق آزاد به شرط داشتن پابند الکترونیکی در محدوده خود، به صورت محدود آزاد هستند.

۲) در سطح اجرا نیز در سیستم اداری مناطق آزاد در حوزه‌های دریافت پکیج‌های سرمایه‌گذاری، بررسی و اعلام‌نظر در مورد طرح، ضوابط و شرایط ثبت شرکت و طرح موضوع در کمیسیون سرمایه‌گذاری، شرایط و ضوابط دریافت زمین، دریافت امتیازات عمرانی، ضوابط ساخت و ساز، پایان کار، جواز تاسیس، جواز فعالیت، استانداردهای کار و یا محصول، شرایط صادرات و واردات محصول یا کالاها و واسطه‌ای-صرفی و... شرایط و پروسه‌های مورد اجرا عموما منطبق با ضوابط سرزمین اصلی و گاه بسیار سختگیرانه‌تر و شدیدتر از آن است. این وضعیت چند دلیل عمده دارد ازجمله: عدم شفافیت در قانون و ناقص بودن آن در تبیین شرایط مجاز و یا غیرمجاز؛ اعمال سلیقه از سوی مجریان به دلیل مسلط بودن به قانون و شرایط اجرا؛ وجود نفوذ و یا کارکنان‌های غیراصولی و خارج از سیستم؛ وجود و دخالت نهادهای مرتبط با سرزمین اصلی در پروسه‌های مرتبط با مناطق آزاد (دوگانگی حاکمیتی) نظیر اداره استاندارد، مالیات، گمرک و... و اما، سیستم اداری مناطق آزاد دارای ورودی و خروجی است. ورودی این سیستم عمدتا طرح‌ها و یا درخواست‌های فعالین اقتصادی داخلی و خارجی است که متناسب ایده‌ها خود و یا ظرفیت‌های موجود، درخواست ارائه فرصت برای خلق یک کسب و کار نوین یا فعال‌سازی ظرفیت‌های ذاتی موجود را دارند. حال یکی از عمده‌ترین مشکلات در مناطق آزاد این است که ورودی سیستم به دلیل عدم شفافیت، دچار مشکل می‌شود؛ یعنی داده‌هایی که به سیستم می‌رسد، در برخی مواقع نه متناسب با ظرفیت‌های موجود است، نه یک کار خلاقانه و مرتبط با محیط اقتصادی، اجتماعی و تاریخی منطقه؛ چراکه ظرفیت‌های مناطق آزاد طبق استانداردهای علمی رایج و مطابق اصول آمایش سرزمینی مورد ارزیابی قرار نگرفته است. بنابراین فرصت‌های سرمایه‌گذاری نیز به‌درستی تبیین نمی‌شود.

در حوزه کسب و کارهای نوین یا دانش‌بنیان هم لازم می‌نماید خلاقیات‌ها در جهت اقتضات و نیازمندی‌های محیطی و مشخصا صادرات‌محور مورد ارزیابی و پذیرش قرار گیرند؛ زیرا حوزه علم و خلاقیت، یک حوزه لایتنه‌ای است؛ اما ظرفیت‌های یک منطقه براساس فاکتورهای متعدد، دارای محدودیت‌هایی است. بنابراین در حوزه دانش‌بنیان نیز باید اصل مزیت‌ها و نیازمندی‌ها در پذیرش و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان مدنظر قرار گیرد تا اگر هم وارد پروسه اداری موضوع شدند، در ادامه کار درگیر موضوع عدم‌تناسب محیطی نشوند.

در کنار موارد فوق‌الذکر، از زمینه‌ها و دلایل بفرج بودن شرایط و پروسه‌های اداری مناطق آزاد، حضور مراجع نظارتی ناشناخته به قوانین و ناشی است. گاه قانون دچار تناقض و نقص ذاتی است و مرجی و مدیر هم لاجرم از تصمیم در شرایط موجود است، اما از هراس مراجع نظارتی نمی‌تواند تصمیم بگیرد و برای فرار از پاسخگویی و یا در معرض اتهام قرار نرفتن، فرآیند اخذ تصمیم را در یک پروسه اداری پیچیده مانند کمیسیون و یا کارگروه می‌اندازد. متأسفانه در کنار این وضعیت، در پارهای مواقع شاهد حضور پررنگ رانت و فساد در برخی حوزه‌ها در مناطق آزاد می‌باشم که تحمیلی هستند و برای انحصار کردن رسته کاری خودشان، با نفوذ در مراجع اداری و تصمیم‌سازی سازمان‌های مناطق آزاد از طریق پهناورسازی‌های اداری و قانونی به دست عوامل اداری می‌توانند بروکراسی را در خدمت اهداف انحصاری خود درآورند.

در گفت‌وگو پیمان خدوردی فعال اقتصادی در منطقه آزاد قشم تاکید شد:

حذف مشوق‌ها و معافیت‌های مالیاتی منجر به رکود در مناطق آزاد شده است

گفت‌وگو:

مهرناز عالمی

قانونگذاری است که اگر کنترل نشود، می‌تواند منجر به بی‌ثباتی قوانین شود. بی‌ثباتی در قوانین، زمانی در نظام‌های قانونگذاری، مشخص می‌شود که قانونگذار به دفعات تصمیم‌های قبلی خود را به نحوی تغییر می‌دهد که مجریان و ذی‌نفعان، از فرصت مناسب برای تطبیق رفتار خود با اراده و نظر جدید در جهت به‌روزرسانی قانونگذار، برخوردار نمی‌باشند. از طرفی این تغییر تصمیم، الزاما موید اصلاح قوانین اسبق و تطبیق آنها با وضعیت و شرایط جدید جامعه نبوده، بلکه عمدتا تصمیمات اشتباه قبلی و یا تغییر اهداف قانونگذار می‌باشد.

این فعال اقتصادی در منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: اکثر مناطق آزاد ایران در محل جغرافیایی محروم و دور از مرکز واقع شده‌اند؛ معافیت‌های درنظر گرفته شده باعث می‌شود تا فعالان اقتصادی تشویق شوند که برای استفاده از معافیت‌های گمرکی و مالیاتی در این مناطق سرمایه‌گذاری نمایند. لذا حذف برخی هزینه‌ها مانند مالیات و عوارض، به کاهش قیمت تمام‌شده کالا و خدمات کمک می‌کند؛ ولی حالا که معافیت‌های مالیاتی ازجمله مالیات بر ارزش افزوده مناطق آزاد حذف شده است، شرایط و هزینه‌های تولید با سرزمین اصلی برابری می‌کند و یا به عبارتی مزیت‌های مناطق آزاد از دست رفته است و شاهد رکود در مناطق خواهیم بود. لذا امید است که در این خصوص تجدیدنظر اساسی صورت گرفته و همانند گذشته، امتیاز معافیت مالیات بر ارزش افزوده در مناطق آزاد کماکان پابرجا باشد.

ایران به سرمایه‌گذاری در کشورهای همسایه که به مراتب شرایط سهل و آسان‌تر و مزیت‌های گسترده‌تری دارند، رغبت پیدا نمایند. در نتیجه لازم است مجلس محترم به عدم اجرای قانون توسط نهادهای اجرایی ورود نموده و سریعا نهادهای اجرایی را برای اجرای قانون ملزم نماید.

این فعال اقتصادی تصریح نمود: برای رفع این نواقص و کوتاه‌ها حتما باید با محوریت دبیرخانه شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و حضور کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی و فراکسیون مناطق آزاد، کمیته یا کارگروهی برای هماهنگی بیشتر در راستای اجرای قوانین و تقویت قدرت عمل مناطق آزاد تشکیل و سریعا کوتاه‌های صورت گرفته جبران پذیرد. خدوردی تاکید کرد: حمایت از کار و سرمایه‌های داخلی در مناطق می‌تواند نقش موثری در توسعه و شکوفایی اقتصادی مناطق ایفاء نموده به و نحو موثری شرایط اقتصادی مناسبی را برای رشد و توسعه مهیا سازد تا انگیزه‌های فراوانی را برای نیروهای انسانی و سرمایه‌گذاران ایجاد نماید. با به‌کارگیری صحیح سرمایه و ترکیب آن با دیگر عوامل تولید و استفاده بهینه از منابع محدود می‌توان ظرفیت تولید را افزایش داد. بنابراین لازم این امر، کارا عملکرد کاهش سرمایه‌گذاری است، که در هر دو زمینه مشکلات اساسی پیش روی خود داریم.

وی اذعان نمود: اصلاح و تغییر مکرر قوانین، یکی از آسیب‌های گریبانگیر نظام‌های

بگیر و غیرقانونی توسط نهادها و سازمان‌های اجرائی به مناطق آزاد، ازجمله محدودیت‌های وارداتی، لزوم ثبت سفارش برای واردات کالا، استقرار گمرک جمهوری اسلامی ایران در مبادی ورودی مناطق آزاد، کاهش و حذف معافیت‌های مالیاتی و اخذ مالیات به هر پنهان از فعالین اقتصادی مناطق و دخالت‌های نهادهای اجرایی و به رسمیت نشناختن تصمیمات و مصوبات مناطق آزاد در مراجع دولتی سرزمین اصلی از دیگر مشکلات مناطق آزاد در موقیعت اجرای کامل قانون می‌گردد.

خدوردی اذعان داشت: درحال حاضر اجرای ماده ۶۵ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در مناطق آزاد فقط به صورت سلیقه‌ای و با ابتکارات مدیران عامل و تامالات صورت گرفته، به صورت محدود اجرا می‌گردد و نسخه واحد عملیاتی و اجرایی ندارد و یا تغییر مسئولین، دستخوش چالش‌ها و دست‌انداها می‌شود. لذا وجود یک آیین‌نامه اجرایی شفاف برای آن، الزامات اجرایی این قانون است و همچنین پیگیری تمکین به این قانون توسط دستگاه‌های اجرایی و اقدام سریع برای واگذاری اختیارات خود به سازمان‌های مناطق آزاد توسط مجلس شورای اسلامی، از مهم‌ترین محورهای اجرای این قانون در مناطق به‌شمار می‌رود.

وی افزود: با توجه به مسائل فوق‌الذکر، در حال حاضر، فعالیت فعالین اقتصادی در مناطق آزاد گاهی سخت‌تر از سرزمین اصلی بوده و فرآیندها پیچیده‌تر گردیده است و موازی‌کاری وجود دارد. لذا طبیعی است که سرمایه‌گذاران مناطق آزاد

ششمین اجلاس تکریم از چهره‌های نامی صنعت و اقتصاد کشور با حضور حجت‌الله عبدالملکی مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شوراییالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی به عنوان سخنران در این رویداد برگزار گردید.

این اجلاس با هدف گرد هم آوردن اندیشمندان و صاحب‌نظران، ارزیابی نقش مدیریت و کارآفرینی در پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال‌آفرینی، هم‌اندیشی جهت عملی شدن ایده‌های برتر کارآفرینانه و کمک به ایجاد اشتغال در جامعه و معرفی تازه‌ترین نوآوری‌ها و تولید ملی با دانش کارآفرینی در حضور اساتید سرشناس ملی، در مرکز همایش‌های بین‌المللی سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران برگزار شد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به عنوان سخنران در این اجلاس با استناد به سخنان رئیس‌جمهور کشورمان درخصوص به‌رهمندی از نظرات کارآفرینان و سرمایه‌گذاران در تصمیم‌گیری‌ها، آنان را محور اقتصادی کشور دانست و گفت: این وعده و قول را می‌دهیم که در حد اختیارات قانونی از نظرات سرمایه‌گذاران و کارآفرینان که در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی فعالیت می‌کنند، بهره‌مند شویم.

حجت‌الله عبدالملکی اظهار داشت: فضا و مشکلات کسب و کار را شناسایی و از آن آگاهی داریم و

عبدالملکی در ششمین اجلاس تکریم از چهره‌های نامی صنعت و اقتصاد کشور عنوان کرد:

رقابت با کشورهای همسایه با معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

هم‌اکنون فرصتی پیش آمده تا تسهیل شرایط کسب و کار را بهبود ببخشیم و در این زمینه مصمم هستیم.

وی ادامه داد: ۷۰۰ بسته سرمایه‌گذاری به ارزش ۴۳۰ هزار میلیارد تومان در مناطق آزاد تجاری-صنعتی طراحی و تعریف شده است که در دو نمایشگاه اخیر در تهران و مشهد به صاحبان سرمایه و فعالین اقتصادی ارائه شد. مشاور رئیس‌جمهور با بیان اینکه این ۷۰۰ بسته در سه بخش ارزیابی اولیه یا پیش‌ارزیابی pfs، تامین زیرساخت‌ها، صدور مجوز بی‌نام تدوین شده است، افزود: این بسته‌ها که با هماهنگی و همکاری مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد تجاری-صنعتی و تحت نظارت دبیرخانه شوراییالی طراحی شده است مسیر جدیدی به

سوی سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های متنوع و مختف فراهم آورده تا روند انجام سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار در این مناطق بیش‌ازپیش تسهیل شود.

عبدالملکی، به موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اشاره کرد و بیان داشت: تلاش و همت مدیران این مناطق، کاهش فرآیندهای پیچیده و بروکراسی‌های زمانبر پیش‌روی سرمایه‌گذاران است؛ چراکه فعالیت‌های اقتصادی سالم و مولد نیازمند قوانین چابک و

در نشست شورای قرارگاه راهبردی-عملیاتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تاکید شد:

ایجاد نظام مسائل یکپارچه در دبیرخانه شوراییالی و سازمان‌های مناطق آزاد کشور

دبیرخانه و سازمان‌های مناطق آزاد کشور تاکید کرد و گفت: برای دستیابی به یک نظام مسائل واحد نیازمند اولویت‌بندی، داشتن برنامه جامع، پویایی، ارائه راهکار و پیگیری و همچنین ارائه پیشنهاد پروژه ویژه توسط هر کارگروه است. حجت‌الله عبدالملکی اظهار داشت: برای پیشبرد اهداف شورای راهبردی، این نشست‌ها باید به صورت مستمر تشکیل و هریک از معاونت‌ها و مدیران مستقل نیز الگوی بهینه نظارتی حوزه تخصصی خودشان را مشخص نمایند.

دبیران کارگروه‌ها درخصوص اقدامات و گفتنی است، در این نشست هر یک از رؤسا و مدیران کارگروه‌ها درخصوص اقدامات و دستاوردهای خود در این کارگروه‌ها گزارشی ارائه دادند.

نشست شورای قرارگاه راهبردی-عملیاتی مناطق آزاد و ویژه مردمی-جهانی با حضور حجت‌الله عبدالملکی مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شوراییالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، معاونین و دبیران کارگروه‌های اقتصادی این دبیرخانه برگزار شد.

تشکیل ستاد ارزیابی و نظارت ذیل شورای قرارگاه، بررسی آخرین اولویت‌بندی نظام مسائل و موضوعات حل شده هرکارگروه در شورای راهبردی اداری و زیربنایی و شورای راهبردی فرهنگی از جمله محورهای بود که در این نشست مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شوراییالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بر ایجاد نظام مسائل یکپارچه در

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو تصریح کرد:

راهاندازی منطقه آزاد مشترک در دستور کار سازمان منطقه آزاد ماکو

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو در دیدار با سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در نخجوان با اشاره به علاقه‌مندی سازمان متبوع خود به توسعه روابط تجاری با کشورهای همسایه گفت: ایجاد منطقه آزاد مشترک با کشورهای همسایه از جمله ترکیه و آذربایجان می‌تواند نقش مهمی در توسعه اقتصاد ملی و منطقه داشته باشد.

حسین گروسی در دیدار با سیداحمد حسینی سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در نخجوان افزود: راهاندازی منطقه آزاد مشترک با کشور آذربایجان و مرز نخجوان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی طرفین، از جمله موضوعاتی است که پیگیری آن هستیم. وی با اشاره به احداث خط‌آهن تبریز به گارس ترکیه از طریق منطقه آزاد ماکو عنوان کرد: مطالعات طراحی مسیر اتصال ریلی تبریز به گارس ترکیه از مسیر این منطقه انجام شده که با احداث آن، توسعه تجارت مرزی با استفاده از مسیر ریلی انجام خواهد شد. گروسی با تأکید بر اهمیت سفر اتباع خارجی به منطقه آزاد ماکو

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو در دیدار با سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در نخجوان با اشاره به علاقه‌مندی سازمان متبوع خود به توسعه روابط تجاری با کشورهای همسایه گفت: ایجاد منطقه آزاد مشترک با کشورهای همسایه از جمله ترکیه و آذربایجان می‌تواند نقش مهمی در توسعه اقتصاد ملی و منطقه داشته باشد.

حسین گروسی در دیدار با سیداحمد حسینی سرکنسول جمهوری اسلامی ایران در نخجوان افزود: راهاندازی منطقه آزاد مشترک با کشور آذربایجان و مرز نخجوان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی طرفین، از جمله موضوعاتی است که پیگیری آن هستیم. وی با اشاره به احداث خط‌آهن تبریز به گارس ترکیه از طریق منطقه آزاد ماکو عنوان کرد: مطالعات طراحی مسیر اتصال ریلی تبریز به گارس ترکیه از مسیر این منطقه انجام شده که با احداث آن، توسعه تجارت مرزی با استفاده از مسیر ریلی انجام خواهد شد. گروسی با تأکید بر اهمیت سفر اتباع خارجی به منطقه آزاد ماکو

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو اعلام کرد:

انتعقاد بیش از ۱۰هزار میلیارد ریال تفاهم‌نامه با منطقه آزاد ماکو در نمایشگاه مشهد

مناطق آزاد، از بخش‌های قابل توجه در دومین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در شهر مشهد مقدس بود.

شایان ذکر است، عرضه کتاب ۱۱۰ فرصت سرمایه‌گذاری امکان‌سنجی شده و آماده عقد قرارداد با سرمایه‌گذاران واجد شرایط و نیز حضور شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه ماکو به عنوان تنها شرکت سرمایه‌گذاری سازمان‌های

صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در شهر مشهد مقدس بود.

فدایی‌دولت اظهار داشت: همچنین تفاهم‌نامه همکاری مشترک میان سازمان منطقه آزاد ماکو و منطقه ویژه اقتصادی دامغان امضاء گردید. این قراردادها در راستای حمایت از کشاورزان و فعالین اقتصادی منطقه، رشد تولید و تحقق شعار سال منعقد شد.

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو در پایان خاطرنشان کرد: با همکاری منطقه ویژه اقتصادی دامغان، ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی با قیمت مناسب و تسهیلات در اختیار کشاورزان منطقه آزاد ماکو قرار خواهد گرفت.

براساس این گزارش، در مسیر معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد ماکو، با ۳ سرمایه‌گذار خارجی رایزنی و ۱۱۰ جلسه گفت‌وگو و تبیین فرصت‌های سرمایه‌گذاری منطقه با علاقه‌مندان در محل غرفه سازمان منطقه آزاد ماکو برگزار گردید.

گفتنی است، در این نمایشگاه تعدادی از محصولات فعال در منطقه آزاد ماکو با ارائه انواع محصولات تولیدی از جمله شرکت دانش‌بنیان بنادنت، شرکت ویستا آسان‌پوش، شرکت دومان صنعت غرب، شرکت ماگوش و شرکت ایزوتامین صنعت پویا و شرکت سالار تجارت، در این نمایشگاه به معرفی محصولات تولیدی و صادراتی خود پرداختند.

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو اظهار داشت: همچنین توسعه تجارت، ترانزیت و فعال‌سازی محورهای مواصلاتی چین، آسیای میانه و اروپا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرفین و توسعه حمل‌ونقل ترکیبی و پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط ملی و بین‌المللی و صادرات مجدد و ترانزیت خارجی از اهداف این تفاهم‌نامه بود.

فدایی‌دولت افزود: در دومین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، تفاهم‌نامه مشارکت در راه‌اندازی واحد تولید تنگستن کاربید و الماس مصنوعی برای اولین بار در کشور به ارزش یک هزار میلیارد ریال منعقد گردید.

وی اذعان نمود: این واحد تولیدی اقدام به تولید مواد اولیه انواع قالب‌ها، تولید فولاد، صنایع خودروبی-نظامی و جلوگیری از واردات و وابستگی خارجی، ایجاد بازار جدید صادراتی و تأمین مواد اولیه تعداد زیادی از کارگاه‌ها در راستای رشد تولید و توسعه اشتغال خواهد کرد.

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو گفت: انعقاد تفاهم‌نامه همکاری بین سازمان منطقه آزاد ماکو و شرکت توسعه بار لیپار چابهار با هدف توسعه و تقویت زیرساخت‌های لجستیک و ایجاد تیرپارک در منطقه آزاد ماکو، از دیگر دستاوردهای دومین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های

معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو در تشریح دستاوردهای دومین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در مشهد مقدس گفت: چهار تفاهم‌نامه همکاری اقتصادی و سرمایه‌گذاری به ارزش ۱۰۴۰۰ میلیارد ریال با منطقه آزاد ماکو امضا شد.

فریدون فدایی‌دولت با بیان اینکه در این نمایشگاه فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران و مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با مدیرعامل و معاونان سازمان منطقه آزاد ماکو دیدار و در خصوص گسترش همکاری رایزنی کردند، افزود: رایزنی با شرکت‌های بخش خصوصی حاضر در نمایشگاه خصوصاً در زمینه فعال‌سازی کریدور شرق به غرب و استفاده از ظرفیت‌های ترانزیتی منطقه آزاد ماکو، از جمله اقدامات انجام یافته در دومین نمایشگاه معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در مشهد مقدس بود.

وی اضافه کرد: با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ماکو، تفاهم‌نامه گسترش روابط اقتصادی منطقه آزاد ماکو با منطقه ویژه اقتصادی سرخس در راستای توسعه برنامه‌های اقتصادی در حوزه لجستیک و هم‌افزایی و جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی امضاء شد.

معاون فنی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد ماکو اظهار کرد:

آمادگی سازمان منطقه آزاد ماکو برای استمرار مساعدت در رفع تنش آبی منطقه

متأسفانه اقدام موثری از طرف شرکت آب و فاضلاب به عمل نیامده و همچنان این موضوع معطل و بلا تکلیف مانده است و علی‌رغم پیگیری‌های سازمان همکاری و اقدام عملی از طرف شرکت آب و فاضلاب صورت نگرفته است.

وی تصریح کرد: به دلیل اینکه متولی این امر، شرکت آب و فاضلاب استان می‌باشد، به اذعان مدیران این شرکت صرف هزینه باید با تشخیص خود شرکت صورت گیرد. معاون فنی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد ماکو در پایان خاطرنشان کرد: علاوه بر موارد ذکر شده، سازمان منطقه آزاد تجاری-صنعتی ماکو برای تأمین آب روستاهای شهرستان‌های شوط و پلدشت نیز مساعدت نموده است و پس از این نیز در صورت همت و اراده دستگاه متولی، آماده هرگونه همکاری است.

آن در قانون مناطق آزاد مشخص شده است، در راستای محرمیت‌زایی و تأمین آب شهرها و روستاهای محروم، اقدام به مساعدت برای تأمین آب ۳۱ روستای فاقد آب و خط انتقال آب به تصفیه‌خانه نموده است.

معاون فنی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد ماکو از صرف هزینه ۲۴۰ میلیارد ریالی توسط این سازمان به همین منظور خبر داد و عنوان کرد: برای تأمین آب سایر نقاط دارای مشکل آب در منطقه نیز این سازمان آماده مشارکت با متولی آن یعنی شرکت آب و فاضلاب است.

داداش‌زاده اضافه کرد: بنابه پیشنهاد شرکت آب و فاضلاب در جلسه مشترک مقرر شد از سال جاری چندین حلقه چاه استراتژیک برای تأمین آب در موارد بحرانی حفر شود که در این راستای سازمان منطقه آزاد ماکو نیز اعلام آمادگی برای مشارکت کرد که

معاون فنی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد ماکو از آمادگی سازمان متبوع خود برای تداوم مشارکت و مساعدت در تأمین آب و رفع تنش آبی منطقه خبر داد.

علی داداش‌زاده با بیان این مطلب، اظهار کرد: همان‌طور که شهروندان محترم مستحضر هستند، براساس قانون، تأمین آب شهرها و روستاها برعهده سازمان آب منطقه‌ای و توزیع آب بهداشتی و سالم نیز برعهده شرکت آب و فاضلاب می‌باشد و در این راستای با توجه به افزایش جمعیت و توسعه شهرها، شرکت آب منطقه‌ای و آب و فاضلاب باید براساس موقعیت مکانی و توسعه هر شهر، برنامه‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت در جهت تأمین آب داشته باشند و متولی این امر، این دو شرکت می‌باشد.

وی ادامه داد: سازمان منطقه آزاد ماکو که وظیفه ذاتی

در نشست مسئولین سازمان‌های مناطق آزاد ماکو و ارس مطرح شد:

ایجاد رینگ گردشگری شمال غرب کشور برای توریست‌های کشورهای همسایه

ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های مستعد و مناسبی جهت توسعه گردشگری در حوزه‌های مختلف است. این ظرفیت‌ها چه در حوزه گردشگری به لحاظ آثار و ابنیه تاریخی که بخش عمده‌ای از بناهای به‌جا مانده از دوره قاجار را تشکیل می‌دهد و چه از لحاظ طبیعت بکری که در این منطقه وجود دارد، می‌تواند به یک قطب مهم گردشگری در کشور تبدیل گردد.

وجود دو کشور ترکیه و جمهوری خودمختار نخجوان، قابلیت و ظرفیت خوبی برای رونق گردشگری منطقه آزاد ماکو محسوب می‌شود.

گفتنی است، سیاست سازمان منطقه آزاد ماکو با رویکرد استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در ایجاد هتل و زیرساخت‌های گردشگری در دستور کار قرار دارد تا بتواند از این ظرفیت برای توسعه منطقه آزاد ماکو به نحو مطلوب استفاده نماید.

رینگ گردشگری شمال غرب کشور شامل ماکو، ارومیه، ارس و تبریز برای توریست‌های کشورهای همسایه ایجاد می‌گردد. با حضور معاونین فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان‌های مناطق آزاد ماکو و ارس و مدیران کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی و غربی، جلسه ایجاد رینگ گردشگری از ارمنستان به ارس، ماکو و ارومیه و تبریز برگزار شد.

براساس این گزارش، در این جلسه مسئولین آژانس‌های گردشگری نیز ضمن اعلام آمادگی برای برقراری تورهایی ترکیبی، از این طرح استقبال کردند.

همچنین به لحاظ برگزاری نمایشگاه مناطق آزاد در ارمنستان در تاریخ سوم الی پنجم شهریورماه سال جاری، پکیج کامل گردشگری ارس، ماکو و ارومیه در این نمایشگاه ارائه خواهد شد. شایان ذکر است، منطقه آزاد ماکو به عنوان بزرگ‌ترین منطقه آزاد ایران همانند سایر مناطق آزاد کشور دارای

با حضور دبیر شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی صورت پذیرفت:

برگزاری نشست ستاد مرکزی اربعین حسینی در مناطق آزاد

امسال خواهند بود. گفتنی است، در این نشست نمایندگانی از وزارتخانه‌های کشور، نیرو، بهداشت، استانداری ایلام، جمعیت هلال‌احمر، حوزه هنری انقلاب اسلامی، سازمان بنادر و دریانوردی، بنیاد علوی، سازمان تعزیرات حکومتی، سازمان هواشناسی، سازمان‌های مناطق آزاد اروند، قصرشیرین، مهران و کیش به صورت حضوری و معاونین فرهنگی سازمان‌های مناطق آزاد چابهار، ماکو، قشم، ارس و انزلی به صورت ویدئوکنفرانسی حضور داشتند و نقطه‌نظرات خود را بیان کردند.

اعتقادی و میدانی در برگزاری باشکوه و خدمت‌رسانی شایسته به زائران اربعین حسینی حضور خواهیم داشت. وی با بیان اینکه در اربعین امسال از ظرفیت کامل مناطق آزاد با محوریت مناطق آزاد اروند، مهران و قصرشیرین استفاده خواهیم کرد، تصریح نمود: همچنین از توانمندی مناطق ویژه اقتصادی نیز بهره خواهیم گرفت. مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اظهار داشت: مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در موضوعاتی همانند بهداشت و درمان، لجستیک و امنیت دیپلماتیک، کمک‌رسان تمامی اجزای ستاد اربعین حسینی

نشست ستاد هماهنگی اربعین حسینی مناطق آزاد با حضور مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و نمایندگان ستاد مرکزی اربعین حسینی کشور برگزار شد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با حضور در این نشست گفت: واقعه کربلا، رویدادی عظیم در تاریخ است که در نهایت همه بشریت بر مدار فرهنگ کربلا قرار خواهد گرفت. حجت‌الله عبدالملکی افزود: ما و همه همکارانمان در مناطق آزاد، فراتر از مصوبات بالادستی و به صورت

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اظهار داشت:

توسعه دیپلماسی اقتصادی در راستای افزایش صادرات و جهش سرمایه‌گذاری در قشم

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با تأکید بر اینکه توسعه روابط بین‌الملل در حوزه دیپلماسی اقتصادی است، گفت: همسو با بازاریابی و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد، باید ظرفیت‌ها و زیرساخت‌ها برای حضور سرمایه‌گذاران واقعی نیز مهیا گردد.

عادل پیغامی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد در منطقه آزاد قشم، اظهار کرد: خوشبختانه طی ماه‌های گذشته قشم با استقبال خوبی از جانب سرمایه‌گذاران مواجه گردیده و امیدواری برای گشایش اقتصادی و سرمایه‌گذاری ایجاد شده است.

وی با تأکید بر اینکه در جزیره قشم شاهد بیماری هلندی در حوزه زمین هستیم، ادامه داد: در دوره‌های گذشته با فروش زمین، تامین مالی هزینه‌های جاری منطقه آزاد قشم صورت می‌گرفت؛ اما در ماه‌های گذشته برنامه‌ریزی‌های جدیدی جهت ایجاد تنوع در حوزه تامین مالی در حال انجام است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم تأکید کرد: با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، امیدوار هستیم که تا پایان سال بتوانیم اقتصاد سازمان و جزیره را بدون فروش زمین به عنوان منبع درآمدزایی (جز در موارد ضروری و

مورد نیاز مردم) اداره نماییم.

به گفته پیغامی: از ابتدای سال جاری درآمد حاصل از صادرات محصولات تولید شده در سطح جزیره قشم به بیش از ۱۲۰ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته، ۳۳ درصد رشد را نشان می‌دهد.

وی اذعان نمود: برای ایجاد جهش در حوزه جذب سرمایه‌گذاری و همچنین افزایش صادرات، نیازمند توسعه روابط بین‌الملل همسو با دیپلماسی اقتصادی دولت سیزدهم و تسهیل فرآیند اخذ مجوزهای لازم برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف هستیم.

پیغامی اظهار داشت: توسعه روابط بین‌الملل با هدف معرفی بهتر توانمندی‌ها و فرصت‌های منطقه آزاد قشم، در معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد قشم به عنوان یک اولویت باید در دستورکار قرار گیرد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان با اشاره به تفاوت‌های جغرافیایی و انسانی در جزیره قشم نسبت به سایر مناطق آزاد کشور، خاطر نشان کرد: قشم از نظر ترکیب جمعیتی و فرهنگی دارای ویژگی‌هایی می‌باشد که در حوزه توسعه اجتماعی و فرهنگی و شیوه ارتباط با جامعه محلی دارای اهمیت است.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مطرح کرد:

برونگرایی و تامین منابع ارزی، مأموریت اصلی مناطق آزاد در دولت سیزدهم

برگزاری و حضور در نمایشگاه‌های خارجی، فرصت خوبی جهت معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های مناطق آزاد خواهد بود.

عبدالمملکی افزود: وجود برخی بخشنامه‌ها و قوانین دست و پاگیر، موجب انحراف در هدفگذاری‌های صورت گرفته جهت جذب سرمایه‌گذاری، رونق تولید و توسعه صادرات در مناطق آزاد می‌شود.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در پایان خاطرنشان کرد: با وجود زحمات سنوات گذشته در جزیره، دوره جدیدی در مدیریت منطقه آزاد قشم آغاز شده و با نظمی‌بخشی در حوزه مالی و قضایی، افق‌های روشنی پیش‌روی ساکنان و اقتصاد قشم قرار دارد.

تسهیل سرمایه‌گذاری و توسعه صادرات می‌گردد.

عبدالمملکی، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد را دارای اهمیت دانست و تصریح کرد: در حال حاضر ۲۳۵ بسته فرصت‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد کشور تهیه گردیده و برای معرفی آنها به سرمایه‌گذاران، در رویدادها و نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی برنامه‌ریزی شده است.

وی ادامه داد: همچنین با برنامه‌ریزی خوب صورت گرفته، برای معرفی توانمندی‌های صادراتی موجود در مناطق آزاد نیز، پیش‌بینی‌هایی صورت گرفته که می‌تواند به رونق اقتصاد آنها کمک کند.

دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تأکید کرد: عضویت در اتحادیه‌ها و پیمان‌های اقتصادی بین‌المللی،

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به عنوان مطالبات اصلی حاکمیت و مطابق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، تشکیل شده و خوشبختانه عملکرد خوبی نیز داشته است.

وی با اشاره به اینکه پهنه کشور ایران و مناطق آزاد فرصت بالقوه‌ای برای سرمایه‌گذاری و تولید است، بیان داشت: تولید با هزینه اندک و ارزان، ایجاد زیرساخت‌های خوب در سال‌های پس از انقلاب، وجود بازارهای داخلی و منطقه‌ای و همچنین دسترسی به آب‌های بین‌المللی، مهم‌ترین مزیت‌های اقتصادی کشور برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی هستند.

مشاور رئیس‌جمهور اذعان نمود: در مناطق آزاد علاوه بر مزیت‌هایی که ذکر شد، وجود مشوق‌های خوب اقتصادی از جمله معافیت‌های اداری، مالیاتی و گمرکی موجب

صادرات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که به میزبانی منطقه آزاد قشم برگزار شد، اظهار داشت: رونق تولید و توسعه صادرات با هدف برونگرایی و تامین منابع ارزی، مأموریت اصلی مناطق آزاد در کشور است.

وی ادامه داد: افزایش تولید، توسعه صادرات، پیشرفت فناوری، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، تامین کالاهای اساسی و عمران و آبادانی مناطق، عوظیفه اصلی و مأموریت ویژه مناطق آزاد براساس قوانین است.

دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی افزود: در گذشته مناطق آزاد متهم بودند که تبدیل به سکوی واردات شده‌اند، اما در دوران جدید و در دولت سیزدهم، شاهد رشد سریع تراز تجاری مثبت در این مناطق هستیم.

به گفته عبدالمملکی: ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات در

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با بیان اینکه در حال حاضر ۲۳۵ بسته سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد کشور تهیه و معرفی شده است، گفت: با معرفی خوب فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی به سرمایه‌گذاران واقعی؛ مناطق آزاد ایران تبدیل به بهشت سرمایه‌گذاری کشور خواهند شد.

حجت‌الله عبدالمملکی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد:

آمادگی سازمان منطقه آزاد قشم برای رفع تنش آبی جزیره در صورت واگذاری اختیارات آبفا

آب شرب در جزیره قشم، با حضور حجت‌الله عبدالمملکی مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، عادل پیغامی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، حجت الاسلام حاجبی امام‌جمعه شهرستان قشم، محمد محمدحسینی تختی فرماندار قشم، عبدالحمید حمزه‌پور مدیرعامل آبفا ایفای هرمزگان و جمعی از دهیاران و بخشداران جزیره در مرکز بین‌المللی رشد قشم برگزار شد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: هدف از برگزاری این جلسه، بیان بی‌واسطه مشکلات با مردم و دریافت راهکار و اندیشه از خرد جمعی است تا پس از دست یافتن به یک راهکار درست، دستگاه‌های ملی نیز برای حل مشکل قشم بسیج شوند و امیدواریم ایفای استان در تصمیم‌سازی و وزارت نیرو به نفع جزیره قشم کمک کند.

گفتنی است، نشست هم‌اندیشی رفع موانع تامین و توزیع

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به عنوان مدل اقتصادی انجام خواهیم داد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم همچنین درخصوص انتقال آب از نیروگاه مینا به درگهان تصریح کرد: برای انتقال آب از نیروگاه به درگهان، به خط لوله ۱۶ کیلومتری با اعتبار ۱۲۰ میلیارد تومان نیاز است که طبق تفاهم‌نامه سه‌جانبه مقرر شده هزینه لوله‌کشی را به صورت مشترک استانداری، سازمان منطقه آزاد قشم و نیروگاه بردازند و هم‌اکنون سازمان حتی بیش از سهم خود هزینه کرده و یک‌سوم سهم سازمان در حال اتمام است؛ اما مسئولین آبفا استانداری تاکنون این مبلغ را تخصیص ندادند و چون قرارداد خرید آب با نیروگاه نیز منعقد نگردانند، موجب شده تا نیروگاه هم سهم خود را پرداخت نکند.

پیغامی همچنین درخصوص زمین‌های آب شیرین‌کن‌های سلخ و تورگان عنوان نمود: این زمین‌ها سال ۱۴۰۰ تحویل داده شده و مشکل زمین نداریم، سرمایه‌گذار آب شیرین‌کن تورگان کار را به کندی پیش می‌برد و سرمایه‌گذار آب شیرین‌کن سلخ نیز قرارداد را فسخ کرده و مجدداً به‌دنبال احیای قرار داد است.

وی تأکید کرد: ما در سازمان منطقه آزاد قشم در ازای واگذاری زمین به نهاد بازرسی پاسخگو نخواهیم بود و این کار را به سرعت انجام می‌دهیم، هرچند بابت بخش‌هایی که خارج از چارچوب وظایفمان می‌باشد نیز وارد عمل شده‌ایم و در حال پرداخت هزینه تامین و توزیع آب هستیم.

مناطق آزاد قشم اعلام آمادگی تامین آب جزیره در صورت واگذاری اختیارات و وظایف را اعلام می‌دارد.

وی اظهار کرد: برای اینکه آبرسانی به روستاهای قشم به ۱۰ روزه یکبار برسد، به ۵۶۰ میلیارد اعتبار تا پایان سال نیاز است، که اگر مشخص شود این وظایف برعهده سازمان منطقه آزاد قشم است، فکری به حال تامین اعتبار آن خواهیم کرد.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به کم‌کاری‌های انجام شده در حق مردم قشم، افزود: کم‌کاری‌های زیادی در تامین زیرساخت‌های قشم انجام شده و دولت‌های قبلی سرانه و اعتبارات ملی مردم قشم را پرداخت نکرده‌اند و در این دولت سعی می‌کنیم این معضل را حل کنیم.

پیغامی، خرید تضمینی آب از نیروگاه های قشم را یکی از مهم‌ترین راهکارهای برون‌رفت از تنش آبی برشمرد و گفت: نیروگاه غدیر در جزیره قشم توان ظرفیت تولید ۳۰ هزار مترمکعب آب را دارد که هم‌اکنون ۸ هزار مترمکعب از آن تولید می‌شود و نیروگاه قشم مولد نیز آمادگی تولید ۱۴ هزار مترمکعب را دارد و در صورت انجام خرید تضمینی می‌توان این آب را به سرعت به شبکه آبرسانی جزیره تزریق نمود.

وی ادامه داد: به دلیل وجود فرآیند اداری پیچیده آبفا تاکنون موفق به خرید تضمینی آب از نیروگاه‌ها نشده که در صورت واگذاری اختیارات به سازمان، خرید تضمینی

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: هم‌اکنون براساس قانون، تامین آب دوسوم جزیره برعهده آبفا ایفای هرمزگان قرار دارد و در صورت واگذاری وظایف و حدود اختیارات این نهاد به سازمان منطقه آزاد قشم، آماده حل مشکل تنش آبی در جزیره هستیم.

عادل پیغامی در نشست هم‌اندیشی رفع موانع تامین و توزیع آب شرب در جزیره قشم بیان داشت: هرگونه فعالیت اقتصادی، صادرات و سرمایه‌گذاری منوط به وجود زیرساخت است و آب، برق و جاده از مهم‌ترین زیرساخت‌ها هستند؛ اما در این موضوع به دلیل کم‌کاری دستگاه‌های اجرایی به‌ویژه در دولت‌های قبلی، کارنامه مطلوبی وجود ندارد.

وی ادامه داد: در جزیره قشم ۱۷۰ هزار نفر در ۶۳ روستا و ۶ شهر بزرگ زندگی می‌کنند که مسئله توسعه زیرساخت‌ها از جمله تامین آب را به یک مسئله جدی تبدیل کرده است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم افزود: طبق قانون، مساحت منطقه آزاد قشم شامل یک‌سوم جزیره می‌شود و در این یک‌سوم طبق قانون اختیارات لازم را برای حل مشکل آب داریم؛ اما حل مشکل دوسوم مابقی جزیره در حوزه وظایف و اختیارات آبفا ایفای استان قرار دارد و اصلاحات قانونی برای حل تنش آبی در قشم باید در دستور کار قرار گیرد.

پیغامی تصریح کرد: اگر به هر دلیلی همچون کمبود بودجه یا وجود مشکلات حادتر در سایر نقاط استان، آبفا هرمزگان نمی‌تواند آب قشم را تامین کند، سازمان

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تأکید کرد:

تعیین تکلیف حدود اختیارات حکمرانی و عملیاتی، ضرورتی برای حل مشکل آب قشم

راهکارهای برون‌رفت از این وضعیت می‌باشد و از طریق وزیر نیرو این مسئله را پیگیری خواهیم کرد تا اختلاف قیمت بین آبفا ایفای استان و تولیدکننده آب را حل نماییم.

وی اذعان نمود: هم‌زمان چند واحد آب شیرین‌کن در حال احداث است که با وارد مدار شدن آنها، بخشی از مشکلات منطقه مرتفع خواهد شد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در پایان خاطرنشان کرد: مسئله تامین آب در قشم جدی است، ولی لاینحل نیست و با هماهنگی‌های بیشتر بین وزارت نیرو، آبفا ایفای استان هرمزگان و سازمان منطقه آزاد، این مشکلات حل خواهد شد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، تأمین نیازهای اساسی مردم را از اولویت‌های اصلی دولت سیزدهم برشمرد و بیان داشت: حل مشکل آب به عنوان یکی از نیازهای اساسی مردم، روی میز قرار دارد.

حجت‌الله عبدالمملکی در نشست هم‌اندیشی رفع موانع تامین و توزیع آب شرب در جزیره قشم گفت: سرعت حل مسئله تنش آبی در دولت سیزدهم افزایش یافته و طبق آمارها، میزان تولید آب در دوسال نخست دولت سیزدهم در جزیره قشم دو برابر شده است.

وی ادامه داد: نباید فراموش کرد عقب‌افتادگی‌های جدی

صادراتی مناطق آزاد، نیازمند یک بانک اطلاعاتی در قالب‌های مختلف برای معرفی و عرضه به سرمایه‌گذاران است.

به گفته حسین‌پور: در زمستان گذشته ۵۰ بسته سرمایه‌گذاری و بهار امسال نیز ۵۰ بسته سرمایه‌گذاری دیگر (مجموعاً ۱۰۰ بسته) در هر کدام از مناطق آزاد کشور، تهیه و به سرمایه‌گذاران معرفی شده است.

وی اذعان داشت: معرفی بهتر و بازاریابی و فروش بسته‌های سرمایه‌گذاری تهیه شده در مناطق آزاد،

قائم‌مقام دبیر شورایی عالی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد عنوان کرد:

معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و صادراتی مناطق آزاد در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی

مهم‌ترین هدفگذاری صورت گرفته در تابستان امسال است که امیدواریم ۲۰ درصد از این فرصت‌ها به سرمایه‌گذاران واگذار گردد.

مشاور و قائم‌مقام دبیر شورایی عالی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در پایان تصریح کرد: مناطق آزاد کشور با تشکیل چهار کمیته تخصصی و نظارت دبیرخانه شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی حضور پیدا خواهند کرد.

از ابتدای تابستان، مناطق آزاد جدید و مناطق ویژه اقتصادی کشور نیز بسته‌های سرمایه‌گذاری خود را تهیه کرده و برای ارائه در نمایشگاه‌ها آماده می‌شوند.

وی ادامه داد: امیدواریم با فعالیت شبکه‌ای و هم‌افزایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور، شاهد توسعه روابط اقتصادی، ایجاد رونق تولید، توسعه صادرات و تسهیل سرمایه‌گذاری در این مناطق باشیم.

مشاور دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اظهار داشت: بسته‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های

مشاور و قائم‌مقام دبیر شورایی عالی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: از ابتدای سال جاری برای معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد، در ۱۵ نمایشگاه داخلی و خارجی (هفت نمایشگاه داخلی و هشت نمایشگاه خارجی)، برنامه‌ریزی شده است.

مسعود حسین‌پور در جلسه ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد که به میزبانی منطقه آزاد قشم برگزار شد، اظهار کرد: با برنامه‌ریزی صورت گرفته

مشاور و قائم‌مقام دبیر شورایی عالی در ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: از ابتدای سال جاری برای معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توانمندی‌های صادراتی مناطق آزاد، در ۱۵ نمایشگاه داخلی و خارجی (هفت نمایشگاه داخلی و هشت نمایشگاه خارجی)، برنامه‌ریزی شده است.

مسعود حسین‌پور در جلسه ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات مناطق آزاد که به میزبانی منطقه آزاد قشم برگزار شد، اظهار کرد: با برنامه‌ریزی صورت گرفته